

Veiligheids- en gezondheidsbeleid  
Kinderopvang Het Maanvisje



## Inhoudsopgave

<b>Veiligheids- en gezondheidsbeleid Kinderopvang Het Maanvisje .....</b>	<b>1</b>
<b>1. Inleiding .....</b>	<b>3</b>
<b>2. Missie, visie en doel .....</b>	<b>4</b>
<b>3. De grote risico's.....</b>	<b>5</b>
<b>4. Omgang met kleine risico's.....</b>	<b>15</b>
<b>5. Thema's uitgelicht .....</b>	<b>18</b>
<b>6. Veiligheid; Ehbo, BHV en achterwacht.....</b>	<b>22</b>
<b>7. Beleidscyclus .....</b>	<b>25</b>
<b>8. Communicatie en afstemming intern en extern .....</b>	<b>27</b>
<b>BIJLAGEN:.....</b>	<b>28</b>
<b>Hygiëne en schoonmaakprotocol .....</b>	<b>28</b>
<b>Gezond binnenmilieu protocol .....</b>	<b>32</b>
<b>Buiten- en warmteprotocol.....</b>	<b>35</b>
<b>Voedingsprotocol.....</b>	<b>37</b>
<b>Ziekte en geneesmiddelenprotocol .....</b>	<b>41</b>
<b>Geneesmiddelen .....</b>	<b>43</b>
<b>Veilig slapen protocol.....</b>	<b>46</b>
<b>Foto &amp; Videoprotocol.....</b>	<b>50</b>

## 1. Inleiding

Voor u ligt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid Kinderopvang het Maanvisje (in de rest van dit beleidsstuk spreken we over het Maanvisje)

Dit beleidsplan zorgt ervoor dat het inzichtelijk is hoe er op onze locatie wordt gewerkt. Het doel is dat kinderen en medewerkers een zo veilig en gezond mogelijke werk, speel en leefomgeving hebben, waarbij de kinderen beschermd worden tegen grote risico's met ernstige gevolgen en dat de kinderen met kleine risico's om leren gaan.

Om tot dit beleidsplan te komen is er gekeken naar de manier van werken binnen de kinderopvang en willen we dat op een juist mogelijke manier neer zetten binnen onze kinderopvang zodat het leidt tot een zo veilig en gezond mogelijke werk-, speel- en leefomgeving. Indien noodzakelijk zijn er maatregelen opgesteld voor verbetering.

Zeker 4 maal per jaar heeft het Maanvisje een vergadering waarvan het Veiligheid en Gezondheidsbeleid is opgenomen in de vaste agenda. Het is de bedoeling dat het een continu proces is wat actueel moet blijven. Daarnaast zorgt tussentijds bijvoorbeeld een verandering van inrichting, verbouwing of ongeval voor het bijstellen en aanpassen van het beleidsplan. Het fungeert als het ware als een "levend" document. Een beleid komt in de praktijk pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. De beleidsmedewerker blijft wel eindverantwoordelijk voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid.

De volgende punten worden in dit beleidsplan besproken;

- Visie en doel
- Welke grote risico's onze aandacht heeft
- Hoe we kinderen met kleine risico's om leren gaan
- Welke afspraken daarbij horen
- Grensoverschrijdend gedrag
- Het Vierogen-principe
- Achterwachtregeling
- EHBO
- Het plan van aanpak hoe wij het Veiligheid en Gezondheidsbeleid implementeren en bijstellen.

## 2. Missie, visie en doel

Onze missie is dat wij de kinderen opvang bieden in een gezonde, veilige en stimulerende omgeving zodat kinderen zich optimaal kunnen ontwikkelen. Dit doen we door:

- Het Veiligheid en Gezondheidsbeleid ontwikkelen in nauwe samenwerking met alle collega's
- Kinderen te beschermen voor grote risico's
- Kinderen leren omgaan met kleine risico's
- Kinderen uit te dagen en te prikkelen in hun ontwikkeling
- Het Veiligheid en Gezondheidsbeleid evalueren en waar nodig bijstellen

Visie:

Wij vinden dat kinderen, elk moment van de dag gestimuleerd moeten worden in hun ontwikkeling door ze uit te dagen en in de zone van de naast ontwikkeling te treden. Wij zien onszelf als medeopvoeders van de kinderen en zijn een verlengstuk van thuis. Samen met ouders zorgen wij voor groei in de ontwikkeling van elk kind. Wij kijken per individu wat het kind nodig heeft en respecteren deze waardes. Het kind kan bij ons echt autonoom.

Bij het Maanvisje hebben we daarnaast in het bijzonder aandacht voor 'ervarend leren' en 'samen zijn'. Kinderen krijgen de ruimte om te leren door te experimenteren, uit te proberen en te ervaren. We leren kinderen de vaardigheden die nodig zijn om vrienden te maken, samen te spelen, te delen, ruzie te maken en het weer bij te leggen. Zo zien we de mooiste vriendschappen ontstaan.

Vanuit de wet Innovatie Kwaliteit Kinderopvang dienen wij een beleid te creëren ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) Het bewustzijn van mogelijke risico's,
- 2) Het voeren van een goed beleid op grote risico's en
- 3) Het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

### 3. De grote risico's

#### Grote risico's

Kinderopvang het Maanvisje ziet risico's met grote gevolgen voor veiligheid en/ of gezondheid van de kinderen als groot risico. Voor alle grote risico's zijn er werkafspraken gemaakt met de pedagogisch medewerkers en in sommige gevallen maatregelen genomen in het pand, bijvoorbeeld kind veilige stopcontacten, bedden en boxen die voldoen aan de wet, kind veilige meubels en ruimtes.

#### Kleine risico's

Kinderopvang het Maanvisje ziet risico's met kleine gevolgen en/ of risico's waar de kans op ontstaan nihil zijn als een klein risico. Voor kleine risico's worden er afspraken met de pedagogisch medewerker en/ of aanpassingen in het pand gedaan. Daarnaast proberen wij bij kleine risico's zoveel mogelijk afspraken met de kinderen te maken, in plaats van het risico geheel weg te halen.

#### De risico's

Het leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat het leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door niet alle risico's compleet weg te halen en kinderen de kans te geven risicovol te spelen, leren zij te testen en grenzen te verleggen. Daarnaast geeft het mogelijkheid voor nieuwe en uitdagende activiteiten. Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan. Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich daarom tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap. Dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf te laten bijdragen, zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt, zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of het houden van een hand voor de mond tijdens het niezen of hoesten.

De verdeling die wij hebben gemaakt zijn fysieke veiligheid, sociale veiligheid en gezondheid. Maar welke belangrijke risico's vallen onder deze categorieën? Hieronder hebben wij een overzicht gemaakt van de **grote risico's** die onze aandacht hebben. Daarna wordt er beschreven welke maatregelen wij hiervoor hebben getroffen of welke maatregelen er nog genomen dienen te worden om de grote risico te minimaliseren.

#### Fysieke veiligheid:

• <b>Vallen van hoogte</b>	• <b>Vergiftiging</b>
• <b>Verstikking</b>	• Verbranding
• <b>Elektrocutie</b>	• Verdwalen
• <b>Beknelling</b>	• Verdrinking
•	• Vermissing

## Sociale veiligheid

- **Grensoverschrijdend gedrag**
- **Kindermishandeling**

## Gezondheid

- **Voedselinfectie**
- **Luchtweginfectie**
- **Huidinfectie**
- **Kinderziektes**

## De maatregelen per categorie:

### Fysieke veiligheid

Per categorie zullen wij doornemen welke risico's wij zien en welke maatregelen wij daartegen zullen nemen om deze risico's te minimaliseren.

### Vallen van hoogte

- Wij leren de kinderen dat ze niet op tafel mogen klimmen, dit om te voorkomen dat ze van de tafel afvallen. Een tafel is gemaakt om aan te eten of te kleuren en niet om op te zitten. Zitten doe je op de houten bank.
- De kinderen wordt geleerd dat ze op hun billen op de houten bank zitten. Dit om te voorkomen dat kinderen gaan staan en dan voor of achterovervallen. Voor de allerkleinste kinderen hebben we kinderstoelen. Hier zitten de kinderen in waarvan de medewerkers weten dat die moeilijk stil kunnen zitten en de allerkleinste kinderen die nog niet op de bank kunnen zitten. De kinderen wordt geleerd hoe ze veilig de bank zelfstandig op en af kunnen klimmen.
- De kinderen die in de kinderstoel zonder stoelverkleiner zitten worden altijd met het riempje vastgemaakt. Dit zodat de kinderen er nooit zelf uit kunnen klimmen.
- De Pedagogisch medewerker houdt altijd contact met het kind op de commode zodat een kind nooit van de commode af kan vallen.
- Controleer na het sluiten of het bedje aan alle kanten goed dicht zit. De bedjes beschikken over een speciale magneet die afstoot als het slot van het bedje niet dicht is, zodat je altijd kan zien of het bed op slot is of niet. Controleer altijd voor dat je de slaapkamer verlaat de bedden.
- Tijdens het buitenspelen stellen de Pedagogisch medewerkers zich strategisch op en hebben in ieder geval zicht op het hek en glijbaan. Dit zodat er altijd iemand binnen handbereik is mocht een kind toch lijken te gaan vallen.
- In onze buitenruimte hebben we een mini trampoline waarop de kinderen kunnen springen en een rups om op te klimmen. Wij hebben altijd toezicht op de trampoline en de rups en zullen kinderen begeleiden tijdens het springen / klimmen.

### *Werkafpraak medewerkers kinderstoel:*

Zorg dat een kind goed in de kinderstoel zit, met aan iedere kant van de kruisband een been. Houd voldoende afstand tussen de kinderstoel en de tafel, zodat het kind zich niet kan afzetten tegen de tafel. Begeleid de kinderen bij het in en uit de stoel gaan.

Indien het kind zich toch verwond aan de kinderstoel, laat het kind dan beoordelen door een EHBO certificeerde medewerker om te beoordelen welke stappen genomen dienen te worden: zelf behandelen (bij kleine schade), contacteren van huisarts voor advies (bij twijfel) , bezoeken van huisarts , kind overbrengen naar eerste hulp of direct 112 bellen.

*Wat als het toch gebeurt:*

Indien een kind, toch van hoogte valt laat het kind dan beoordelen door een EHBO certificeerde medewerker om te beoordelen welke stappen genomen dienen te worden: zelf behandelen (bij kleine schade) , contacteren van huisarts voor advies ( bij twijfel) , bezoeken van huisarts , kind overbrengen naar eerste hulp of direct 112 bellen.

### **Beknelling**

- Er wordt gebruik gemaakt van veiligheidsstrippen bij de deuren. Deze deuren worden intensief gebruikt. Op deze manier wordt de kans dat de vinger tussen de deur en het scharnier komt geminimaliseerd.
- Boxen staan tegen de muur/raam (in ieder geval zit er geen ruimte tussen) zodat de kans dat een kind tussen muur/raam en de box bekneld raakt, geminimaliseerd wordt.

*Werkafpraak:*

We gebruiken materialen waar ze voor gebruikt zijn en letten op de ruimte rondom deuren/boxen en de commode.

*Wat als het toch gebeurt:*

Indien een kind, toch bekneld raakt laat het kind dan beoordelen door een EHBO certificeerde medewerker om te beoordelen welke stappen genomen dienen te worden: zelf behandelen (bij kleine schade) , contacteren van huisarts voor advies ( bij twijfel) , bezoeken van huisarts , kind overbrengen naar eerste hulp of direct 112 bellen.

### **Elektrocutie:**

- De stopcontacten zijn voorzien van kind-beveiliging en de kinderen wordt geleerd dat ze niks in de stopcontacten mogen steken. De mogelijke gevolgen worden dan ook met de kinderen besproken.

*Werkafpraak:*

De medewerkers controleren dagelijks of de stopcontactbeveiligers nog in goede staat zijn en goed vastzitten. Tevens plaatsen zij elektrische apparaten buiten het bereik van kinderen en binden zij snoeren en kabels op. Vertel kinderen die interesse tonen in de stopcontacten dat dit geen speelgoed is.

De muziekbox moet dagelijks in het stopcontact, wij binden het snoer op achter de box zodat de kinderen hier niet bij kunnen. Daarnaast hebben wij dagelijks toezicht op de muziekbox. We hebben met de kinderen de afspraak gemaakt dat ze niet aan de muziekbox mogen komen.

*Wat als het toch gebeurt:*

Indien een kind in aanraking komt met elektra contacteer de huisarts of indien kind niet aanspreekbaar is bel 112

### **Verstikking:**

- Kinderen die onder de twee jaar zijn en op hun buik slapen, daar geven ouders schriftelijk toestemming voor. Zonder toestemming slaapt een kind niet op zijn of

haar buik. Dit om de kans op wiegendood te voorkomen. Zie ook protocol veilig slapen.

- Kinderen gaan niet slapen met een capuchon aan hun trui. Deze trui wordt of uit gedaan of de capuchon wordt in de trui verstopt om verstikking te voorkomen.
- Zachte en of ronde etenswaren zoals kleine manderijn, tomaatjes en druiven worden door vieren gesneden. Knakworsten worden in de lengte, door vieren gesneden. Dit omdat de luchtpijp van kinderen kleiner dan een “pink” is en zacht voedsel zich uit zet in het lichaam. Het gevaar van verstikking wordt op deze manier geminimaliseerd.
- Als richtlijn: Wordt het brood voor kinderen tot 1 jaar in kleine stukjes gegeven en ook één voor één aangeboden. Zo voorkom je dat een kind zijn mond vol stopt. Kinderen tot 2 jaar krijgen het dubbelgevouwen en twee keer door de midden aangeboden. Vanaf 2 jaar wordt het broodje dubbelgevouwen en één keer door de midden aangeboden. Let op: Er zullen uitzonderingen zijn omdat er altijd gekeken wordt naar wat het kind al kan. Dit kan dus per kind verschillen. Verder verwijzen wij u graag naar het voedingsprotocol in de bijlage voor meer informatie over de manier waarop wij met voedsel omgaan.
- De Pedagogisch medewerkers zorgen ervoor dat er geen klein speelgoed op de groep aanwezig is waar kinderen in kunnen stikken.
- Als de kinderen buitenspelen dan let de Pedagogisch medewerker erop dat er geen gevaarlijke koordjes loshangen aan kleding of dat kinderen touwen gebruiken op een speeltoestel.

#### *Werkafpraak medewerkers*

Geef kinderen gepast eten, eventueel in kleine stukjes of gepureerd. Leer de kinderen daarbij dat zij niet mogen proppen. Verwijderd materiaal die voor verstikking kunnen zorgen (zoals lange koorden, plastic zakken etc. ) uit de leefruimte.

#### *Wat als het toch gebeurt:*

Indien een kind zich verslikt moedig het kind aan effectief te hoesten. Indien het kind niet kan hoesten en stikt, laat dan direct 112 bellen. Geeft slagen op rug of buikstoten bij zuigelingen. Indien dit niet effectief is, voer dan de buikstoot voor kinderen uit.

#### **Vergiftiging:**

- In de kindertoiletten zijn er geen schoonmaakmiddelen, wc blokjes of luchtverfrissers aanwezig. Alleen bij het wastafeltje tegenover de wc is handzeep aanwezig zodat kinderen na het plassen hun handen kunnen wassen.
- Alle schoonmaakspullen worden in afgesloten kasten bewaard, dit zodat kinderen er nooit bij kunnen
- Er zijn binnen alleen maar planten aanwezig die niet giftig zijn voor de kinderen, omdat wij kinderen leren over de planten en de zorg dragen voor de natuur.

#### *Werkafpraak medewerkers/ Wat als het toch gebeurt:*

**Bel bij vergiftiging of vermoedens van vergiftiging direct 112.** Draag ervoor zorg dat er geen giftige stoffen en/of materialen (zoals medicijnen en sigaretten) rondslingeren.



### **grVerbranding:**

- Alle etenswaren worden in de keuken verwarmd en getemperatuur door middel van het voelen op de binnenkant van de pols.
- Hete dranken worden bij de kinderen alleen gedronken als er koud water aan toegevoegd is. Het drinken wordt in het midden van de tafel gezet en nooit op de hoek zodat kinderen dit niet van tafel kunnen trekken.
- Er wordt geen (open) vuur gebruikt.
- Verbranding door de zon. Alle kinderen worden alvorens zij naar buiten gaan ingesmeerd wanneer de zonkracht hoog is en de temperatuur boven de 20 graden is.

### *Werkafpraak medewerkers*

Verbranding kan op verschillende wijzen plaatsvinden. Door het juist handelen van pedagogisch medewerkers kan de kans hierop verkleind worden.

- Verbranding door een heet waterkraan: een heet waterkraan ook een veelvoorkomende oorzaak van brandwonden. Leer ze dat zij geen gebruik mogen maken van de kranen van de commode en de keuken. Voorkom dat zeer jonge kinderen makkelijk bij een warmwaterkraan kunnen komen, door bij kranen geen objecten te plaatsen die kinderen als opstapje kunnen gebruiken. Daarnaast zit er op onze kranen een begrenzer dat het water niet te heet kan worden en dat we ons eraan kunnen verbranden.
- Verbranding door radiatoren: Controleer de omkasting dagelijks.
- Indien een kind ondanks de voorzorgsmaatregelen toch verbrand, koel de brandwond +/- 10 minuten met lauw zacht stromend leidingwater, voorkom onderkoeling door alleen de brandwond te koelen. Verwijder alleen de kleren die niet aan de brandwond kleeft, waarschuw altijd een arts bij blaren, een aangetaste huid, brandwonden door elektrische of chemische verbranding, smeer niks op de brandwond, bedek de brandwond met steriel verband of schone doek, geeft het slachtoffer geen eten of drinken, breng het slachtoffer naar huisarts of ziekenhuis
- Drink geen thee (of andere hete dranken) als kinderen op schoot zitten. Zet (thee)kopjes ver op tafel of de kast, zodat kinderen er niet bij kunnen. Leer ouders tevens deze afspraken indien zij op de groep een kopje thee (of andere hete dranken) mee drinken.
- Maak de thee voor de kinderen lauw door koud water toe te voegen.
- Indien een kind ondanks de voorzorgsmaatregelen toch verbrand, koel de brandwond +/- 10 minuten met lauw zacht stromend leidingwater, voorkom onderkoeling door alleen de brandwond te koelen. Verwijder alleen de kleren die niet aan de brandwond kleeft, waarschuw altijd een arts bij blaren, een aangetaste huid, brandwonden door elektrische of chemische verbranding, smeer niks op de brandwond, bedek de brandwond met steriel verband of schone doek, geeft het slachtoffer geen eten of drinken, breng het slachtoffer naar huisarts of ziekenhuis.

### **Verdrinking**

- Bij heel warm weer, kan er met water gespeeld worden. Er worden dan bakken met een klein beetje water buiten gezet zodat een kind niet hierin kan verdrinken.
- Als er een badje wordt opgezet, gebeurt dit alleen als er minimaal twee medewerkers aanwezig zijn. In de badjes wordt maar een klein laagje water gedaan zodat de kans op verdrinken klein is.

### *Werkafspraken medewerkers:*

Wanneer er met water gespeeld wordt, zit er altijd een pedagogisch medewerkster direct naast of bij.

### *Wat als het toch gebeurt:*

Het kind moet eerst uit het water gehaald worden en zal dan door de EHBO'er worden nagekeken. Indien er geen ademhaling is, wordt direct 112 gebeld en wordt er reanimatie incl. beademing gestart.

## **Uitstapjes**

### *Kinderen vervoeren*

Het kan voorkomen, bijvoorbeeld tijdens uitstapjes of tijdens een wandeling, dat wij kinderen vervoeren. Dit kan lopend zijn, maar ook met de auto of met het openbaar vervoer. Er zijn voor elk vervoersmiddel dat binnen onze kinderopvang gebruikt kan worden werkafspraken gemaakt.

### *Lopen*

#### *Werkafspraken medewerkers*

Kinderen lopen in een rij twee aan twee naar de opvang. Er loopt één pedagogisch medewerker vooraan en één pedagogisch medewerker achteraan. Kinderen steken als één groep de weg over, bij voorkeur bij een stoplicht. Mocht deze niet aanwezig zijn, dan steken zij over bij een zebrapad. Steek in ieder geval nooit over tussen auto's. De pedagogisch medewerker bepaalt wanneer de kinderen over mogen steken en niet de kinderen. Kinderen mogen niet vooruitrennen. Kinderen die nieuw zijn of moeite hebben met de deelname aan verkeerssituatie, geven de pedagogisch medewerkers een hand.

### *Auto*

#### *Werkafspraken medewerkers*

De kinderen worden uitsluitend met auto's of busjes vervoerd die apk gekeurd zijn en waarbij geldige WA- en inzittendenverzekering is afgesloten. Er worden maximaal zoveel kinderen vervoerd als toegestaan is voor het vervoersmiddel. Alle kinderen kleiner dan 1,35 meter zitten in of op een goedgekeurd autostoeltje of zittingverhoger, altijd met de gordel om (wettelijk verplicht). De kinderzitjes en zittingverhogers worden op de voorgeschreven manier in het voertuig bevestigd. De kleinste kinderen worden in een babyautostoeltje tegen de rijrichting in vervoerd, op een zitplaats zonder voor-airbag of een uitgeschakeld voor-airbag (zij-airbags hoeven niet uitgeschakeld te worden).

Goedgekeurde autostoeltjes hebben een oranje keuringslabel met ECE/R44 erop, er zijn 3 typen:

- Babyautostoel (0-13 kilo)
- Kinderautostoel (13-18 kilo)
- Zittingverhoger (vanaf 18 kilo tot 1.35).

### *Kinderwagen / Bolderkar*

Bij het Maanvisje worden de jongste kinderen bij voorkeur bij uitstapjes en verdere wandelingen vervoerd in een kindervan. Met name jongere kinderen (onder de 1 jaar)

hebben nog weinig verkeersinzicht. Door het vervoeren in de kinderwagen kunnen ook deze kinderen uitermate veilig van A naar B vervoerd worden. Daarnaast kunnen we op verdere uitstapjes gebruik maken van de bolderkar. De kinderen kunnen op deze manier veilig vervoerd worden en mee op uitstapje.

#### *Werkafspraken medewerkers*

Plaats kinderen in de kinderwagen te allen tijde vast doormiddel van de gordels. Kinderen gaan onder begeleiding in en uit de kinderwagen, waarbij de kinderwagen altijd op de rem staat. Houd je bij het wandelen met de kinderwagen aan de verkeersregels en aan de werkafspraken omtrent lopen. Leer kinderen benen en armen binnen de kinderwagen te houden. Kinderen gaan in de bolderkar in en uit de bolderkar onder begeleiding en kinderen mogen nooit zelf het slotje open maken.

#### **Verdwalen**

- Het hek van het buitenspeelplein is beveiligd met een kind veilig slot die kinderen zelf niet open kunnen maken.
- Op het buitenspeelplein staan de medewerkers strategisch opgesteld. Er is altijd zicht op de hekken en de hekken zitten op slot. De kinderen wordt geleerd dat ze niet in de hekken klimmen.
- Wanneer de kinderen na het buitenspelen naar binnen gaan, wordt het plein door de pedagogisch medewerker gecontroleerd. Bij binnenkomst wordt de presentielijst gecontroleerd.
- Tijdens uitstapjes dragen de medewerksters een jas van het Maanvisje zodat duidelijk zichtbaar is van welke organisatie wij zijn en er in geval van calamiteiten goed gehandeld kan worden.

#### **Vermissing**

- Als een kind ondanks alle inspanningen op de groep of tijdens een uitstapje vermist is, wordt er een plan van aanpak met de medewerkers gemaakt. Daarnaast worden de ouders van het kind, de manager en de politie ingelicht. Tegelijkertijd blijven we uitkijken naar het kind.
- Wanneer je ontdekt dat je een kind uit de groep mist, kun je een aantal dingen doen die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

#### *Werkafspraken pedagogisch medewerker*

Onderneem de volgende stappen:

1. Meld bij je naaste collega en directie dat je een kind mist. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat jij je kunt richten op het vermiste kind.
2. Blijf kalm en denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan?
3. Bekijk eerst goed alle groepsruimtes en gangen van de kinderopvang. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het kan voor komen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt.
4. Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken. Vraag eventueel ook ouders die op dat moment aanwezig zijn.

5. Een andere collega die niet aan het zoeken is, brenge de directie van de kinderopvang op de hoogte.
6. Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten zoeken. *Neem als het kan een foto van het kind mee*. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent, mocht een collega het kind vinden.
7. Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.)
8. Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
9. Na 15 minuten zoeken bel je de politie: 0900 – 8844.
10. Noteer de naam van de politiefunctionaris die je gesproken hebt en zodra het bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.
11. De politie zal je vragen stellen over de situatie en het signalement van het vermiste kind.
12. Houd contact met de locatie en werk goed samen met de politie.
13. De directie zal contact opnemen met de ouder(s) en/of verzorger(s) wanneer het kind na 15 minuten zoeken nog niet gevonden is.
14. Als het kind gevonden is, informeer je de politie als deze ingeschakeld is en vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
15. Ga na wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden

## Sociale veiligheid

Ten aanzien van sociale veiligheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

### **Grensoverschrijdend gedrag**

Als een volwassene gaat werken als pedagogisch medewerker (zowel als beroepskracht, stagiaire alsmede vrijwilliger en andere volwassenen betrokkenen), dan gaan wij ervan uit dat hij of zij dit doet vanuit zijn of haar liefde voor kinderen. Dat hij of zij net zoals onze kinderopvangorganisatie staat voor een veilige opvang, waar elk kind zich kan ontwikkelen. Helaas kan het voorkomen dat een pedagogisch medewerker grensoverschrijdend gedrag vertoont. Het gaat hierbij om ongewenste aanrakingen die niet passen binnen de normen en waarden van onze organisatie. Van een corrigerende tik tot zeer ernstig grensoverschrijdend gedrag zoals seksueel misbruik, dit wordt niet geaccepteerd. Wij hopen ten eerste dat er binnen onze kinderopvangorganisatie nooit sprake zal zijn van grensoverschrijdend gedrag door een pedagogisch medewerker. Echter dienen wij er wel rekening mee te houden dat er personen in de wereld zijn die in staat zijn binnen de kinderopvang te werken en grensoverschrijdend gedrag te vertonen. Om deze reden hebben wij diverse maatregelen genomen om de kans op grensoverschrijdend gedrag binnen onze organisatie te minimaliseren.

Om misbruik te voorkomen worden er verschillende protocollen gevolgd. Het vier ogen principe, de meldcode en grensoverschrijdend gedrag zijn hier leidend in. In hoofdstuk 6 gaan we verder in op grensoverschrijdend gedrag.

## Kindermishandeling:

Hierbij verwijzen wij naar de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling.

## Gezondheid:

Als het gaat om de afspraken op organisatieniveau volgen wij verschillende protocollen.

Voorbeelden hiervan zijn het:

- Hygiëne en schoonmaakprotocol
- Gezond Binnenmilieu protocol
- Buiten en warmte protocol
- Voedingsprotocol
- Ziekte en geneesmiddelen protocol

Door deze protocollen met elkaar te volgen worden vele grote risico's geminimaliseerd. Hieronder is kort beschreven wat er gedaan wordt om de onderstaande risico's te minimaliseren maar verwijzen naar de bovengenoemde protocollen.

Ten aanzien van gezondheid hebben wij de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- Gastro enteritis (bijvoorbeeld diarree door onhygiënisch werken bij een luier verschonen = kruisbesmetting)
- Voedselinfectie of voedselvergiftiging
- Infectie via water (legionella)
- Huidinfectie (bijvoorbeeld krentenbaard) Luchtweginfectie (bijvoorbeeld RS virus)

Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we op de volgende manieren:

Verspreiding via de lucht:

- De kinderen wordt geleerd om in de binnenkant van hun arm/ellenboog te hoesten en te niezen. Let erop dat ze daarbij hun hoofd wegdraaien. Wijs de kinderen hierop en geef het goede voorbeeld.
- Zorg dat de kinderen daarna de handen wassen
- De Pedagogisch medewerkers letten erop of de neuzen van de kinderen vies zijn. Zij zullen de kinderen hierop aanspreken en vragen of zij hun neus willen snuiten.
- Er wordt gebruik gemaakt van tissues.
- De temperatuur wordt dagelijks in de gaten gehouden om de kans op huisstofmijt, schimmels en bacteriën zo klein mogelijk te kunnen houden omdat dit erg slecht is voor de gezondheid

*(Voor meer informatie en afspraken verwijzen wij naar het Hygiëne protocol en het Gezond Binnenmilieu protocol)*

Verspreiding via de handen: Handhygiëne

- Was je handen altijd voor en na het bereiden van eten.
- Zorg dat kinderen dit voor het eten doen.

Persoonlijke hygiëne

- De medewerkers hebben schone kleding aan
- Korte nagels

- Gebruiken handschoenen bij diarree en bloed
- Medewerksters hebben geen nagellak

*Hoe de handen gewassen moeten worden zodat het risico op besmetting geminimaliseerd wordt, en hoe te handelen bij diarree en bloed, verwijzen wij naar de richtlijnen van het RIVM die wij raadplegen via de Kiddi app.*

Via voeding en water:

### **Voeding**

- Zet bederfelijke producten direct na binnenkomst in de koelkast.
- Bederfelijk eten dat langer dan 2 uur buiten de koelkast is geweest, is niet meer te vertrouwen
- Voedingsmiddelen worden zo kort mogelijk uit de koelkast gelaten. Na een uur buiten de koelkast is de houdbaarheid namelijk al een dag korter geworden. Doe de koelkast snel weer dicht nadat je er iets uit gehaald hebt
- Ouders moeten bederfelijke voeding gekoeld meebrengen, voorzien van naam en bereidingsdatum.
- Als je voedingsmiddelen vanuit de koelkast openmaakt, codeer je deze met de openingsdatum van het product.
- Controleer ELKE DAG de houdbaarheidsdatum van de voedingsmiddelen als je het eten aan het bereiden bent.
- Het eten wordt bewaard in een koelkast met een maximale temperatuur van 7 graden. Deze temperatuur wordt minimaal 1x per week gecontroleerd

### **Water:**

- Er wordt geen oud of zichtbaar vuil water gebruikt voor activiteiten

*Voor meer informatie over hoe wij omgaan met en het bereiden en bewaren van voeding, verwijzen wij naar het voedingsbeleid.*

### **Via oppervlakken (speelgoed):**

Controleer het speelgoed dagelijks op vuiligheid en beschadiging. Gooi het beschadigde speelgoed direct weg.

- Houdt binnen- en buitenspeelgoed gescheiden.
- Voor het reinigen van al het speelgoed: zie het Schoonmaakrooster.
- Berg het speelgoed zoveel mogelijk op in afsluitbare bakken i.v.m. stof.
- Let tijdens het spelen met water goed op of het water schoon is. Als dit niet het geval is of bij twijfel, verschoon het direct.

### **Goede schoonmaak**

Elke vrijdag is onze grote schoonmaak dag, dan maken wij de gehele groepsruimte grondig schoon. We bespreken op vrijdagochtend wie wat, poetst zodat alle ruimtes gepoetst zijn. Daarnaast wordt in de week extra schoongemaakt wat zichtbaar vervuild is. We hebben een maandelijkse schoonmaaklijst waar de dingen op staan die een keer per maand schoongemaakt moeten worden. Deze wordt met datum en paraaf afgetekend.

## 4. Omgang met kleine risico's

### Inleiding

Al jong begrijpen kinderen dat bepaalde dingen wel of niet mogen, maar pas vanaf de leeftijd van gemiddeld twee jaar kun je kinderen echt leren omgaan met diverse kleine risico's, omdat ze dan de context van afspraken in relatie tot het risico leren begrijpen. Vanaf een jaar of twee kun je dus afspraken maken met de kinderen om kleine risico's te voorkomen. Denk ten aanzien van veiligheid bijvoorbeeld aan afspraken die gelden tijdens spelsituaties of activiteiten en hoe om te gaan met bijvoorbeeld speelgoed en gereedschap. Om kinderen mee te laten helpen om risico's te beperken kunnen ook ten aanzien van gezondheid afspraken worden gemaakt. Denk aan het wassen van de handen na toiletbezoek of in de ellenboog niezen en hoesten. Ook kunnen kinderen leren hoe ze met afvalmiddelen om dienen te gaan of leren hoe ze zelf hun luier weg kunnen gooien.

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet. Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen. Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes. Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: [veiligheid.nl/risicovolspelen](http://veiligheid.nl/risicovolspelen)]

### Missie

Onze missie is onze kinderen een zo veilig en gezond mogelijke opvang te bieden. Hierbij willen we ongelukken of ziekte als gevolg van een bijvoorbeeld niet schoon of ondeugdelijk speelgoed natuurlijk voorkomen. Maar met over bescherming doen we de kinderen uiteindelijk ook geen goed. Daarom beschermen we de kinderen tegen grote risico's. Een bult, een schaafwond of iets dergelijks kan gebeuren. Sterker nog, er zit ook een positieve kant aan bijvoorbeeld dat het een goede invloed heeft op de motorische vaardigheden, het zelfvertrouwen, de zelfredzaamheid en het doorzettingsvermogen vergroot. Daarom aanvaren wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben en leren we de kinderen hier op een juiste manier mee om te gaan. De risicovolle speelsituaties en het daarbij behorende bewustwordingsproces gebeurt spelenderwijs. Kinderen worden voorafgaand aan een activiteit/situatie geïnstrueerd over regels en afspraken, of aan de hand van een situatie die zich voordoet waar een medewerker op inspeelt.

Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap, dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan.

### **De afspraken die met de kinderen zijn gemaakt:**

#### **Algemeen:**

- De kinderen lopen binnen, om botsen, vallen of uitglijden te voorkomen.
- Er wordt binnen niet geschreeuwd om het geluid te reduceren. Kinderen worden hierop geattendeerd en de medewerker geeft door eigen stemgebruik het goede voorbeeld.
- Er wordt niet met speelgoed gegooid. De kinderen wordt geleerd dat dit gevaarlijk is omdat zij andere daar mee kunnen bezeren.
- De kinderen onder de 1 jaar (kruipers) worden uit de (speel)nisje gehaald Hierdoor wordt de kans op uitglijden (door drempel/opstap) geminimaliseerd.
- De kinderen leren, dat als er kinderen in de kinderwagen of in de wippen liggen, zij hier niet aankomen.
- Als kinderen stuk speelgoed vinden, melden ze dit bij de leiding en gaan het niet zelf maken. In overleg met de leiding mogen de kinderen het stukke speelgoed in de prullenbak gooien.

#### **Verstikking:**

- De pedagogisch medewerkers vertellen de kinderen dat ze goed moet kauwen. Grotere kinderen wordt geleerd een hap te nemen, deze eerst goed te kauwen en door te slikken alvorens een volgende hap te nemen.
- We leren de kinderen dat speelgoed niet in de mond hoort.

#### **Elektrocucie:**

Ondanks dat de stopcontacten zijn beveiligd leren we de kinderen:

- Dat stopcontacten alleen bedoeld zijn voor stekkers en dat er voor de rest niks anders in gestoken mag worden omdat ze dan een schok kunnen krijgen.

#### **Verbranding:**

- De kinderen wordt geleerd dat ze niet in de keuken mogen komen

#### **Beknelling:**

- Met deuren wordt niet gespeeld of onnodig open en dicht gedaan.
- De kinderen wordt geleerd dat ze niet in het speelkeukentje mogen zitten.
- Er wordt gelet op het gebruik van speelgoed en knutselmateriaal waar het risico bestaat dat er een vinger vast komt te zitten in een gat van bv. een grote kraal of ruimtes die in het speelgoed of meubilair zitten.
- Kinderen wordt geleerd dat vingers gemakkelijk klem kunnen zitten en dat de kinderen dit beter niet uit kunnen proberen.

#### **Activiteiten**

- Kinderen wordt geleerd hoe zij op een goede manier een schaar of prikken gebruiken. Er is altijd toezicht tijdens het gebruik van deze voorwerpen.
- Een schaar of scherp voorwerp wordt met de scherpe kant in de handpalm vast gehouden.



### **Buitenmilieu**

- De kinderen wordt geleerd, dat als zij in de zandbak of op het plein afval/zwerfvuil of viezigheid zoals honden of kattenpoep vinden, zij dit niet met de handen oprapen maar eerst na de pedagogisch medewerker komen. In overleg, afhankelijk van het soort vuil mag het weggegooid worden.
- De kinderen spelen onder toezicht buiten en hier wordt ook geen uitzondering in gemaakt. De kinderen wordt geleerd dat zij niet op het hek mogen klimmen.

### **Hygiëne:**

- De kinderen die alleen naar het toilet mogen moeten dit bij de pedagogisch medewerkers melden. De medewerker houdt het wel in de gaten.
- De kinderen wordt na afloop van het toiletbezoek gevraagd of de handen gewassen zijn.

### **Schildpadden:**

- Er is altijd toezicht wanneer de kinderen buiten zijn bij de schildpadden
- Kinderen wordt geleerd de vingers niet door de kooi te steken
- Kinderen mogen de schildpadden alleen aaien onder toezicht van een pedagogisch medewerksters
- Kinderen mogen de kooi van de schildpadden niet zelfstandig open maken

### *Werkafspraken rondom de schildpadden:*

Er is altijd toezicht bij de schildpadden en de kinderen zijn hier niet alleen bij. Daarnaast mogen de kinderen nooit zelf aan de schildpadden komen. Echt alleen onder toezicht.

## 5. Thema's uitgelicht

### Vierogenprincipe

Om de kans op grensoverschrijdend gedrag te minimaliseren, is het vierogenprincipe een belangrijk onderdeel. Dit betekent dat een pedagogisch medewerker of een pedagogisch medewerker in opleiding nooit de werkzaamheden kan verrichten zonder dat dit door een andere volwassene gezien of gehoord kan worden. In hoofdstuk 6 is beschreven hoe het vierogenprincipe binnen het Maanvisje nog is vormgegeven.

### Kennis en kennis bevordering

De kennis van pedagogisch medewerkers kan helpen om grensoverschrijdend gedrag te beperken. Indien de pedagogisch medewerker kennis heeft van de signalen die kunnen duiden op grensoverschrijdend gedrag door een collega, kan zij opvallend gedrag constateren en hierop actie ondernemen. Het gedrag is enerzijds ontoelaatbaar, maar kan anderzijds ook wijzen op nog schadelijker gedrag, bijvoorbeeld seksueel misbruik. Als alle werkzame personen binnen een kinderopvangvoorziening dit risico herkennen en erkennen, kan dit preventief werken.

Om deze reden wordt er binnen de kinderopvangorganisatie geborgd dat pedagogisch medewerkers minimaal één keer per jaar bijscholing kunnen volgen omtrent het onderwerp kindermishandeling. Hierbij is de omgang met collega's die grensoverschrijdend gedrag vertonen een verplicht onderwerp. Daarnaast is er binnen de kinderopvang een aandachtfunctionaris. Deze persoon heeft een aanvullende opleiding gevolgd over kindermishandeling. De aandachtfunctionaris heeft een centrale rol in de stappen rond het signaleren en handelen bij vermoedens van kindermishandeling. Deze persoon is deskundig in het signaleren, handelen en delen van zorg. Daarnaast is de persoon verantwoordelijk voor contact met externe partijen, zoals bijvoorbeeld Veilig Thuis. Als laatste is de aandachtfunctionaris binnen de kinderopvang verantwoordelijk voor het continu gedragen houden van de meldcode kindermishandeling en voor juiste bijscholing voor de pedagogisch medewerkers. Bij kinderopvang het Maanvisje is Carine de aandachtfunctionaris.

In het scholingsplan is bijscholing omtrent meldcode kindermishandeling en de kennisbevordering omtrent dit onderwerp opgenomen.

### Cultuur binnen de kinderopvang

Door deze open aanspreekcultuur binnen de kinderopvang te creëren, ontstaat de mogelijkheid om collega's op prettige manier aan te spreken. Deze open aanspreekcultuur kenmerkt zich door een positieve sfeer, waar het geven van feedback normaal en mogelijk is. De pedagogisch medewerkers binnen het Maanvisje worden gestimuleerd om elkaar feedback te geven. Wij vragen de pedagogisch medewerkers feedback te geven aan collega's indien hij of zij opvallend gedrag ziet, een niet-pluisgevoel krijgt of iets gewoonweg niet prettig voelt. Bij het geven van feedback zijn er een aantal regels:

1. Neem de tijd om te bedenken wat je wilt zeggen.
2. Spreek in de ik-vorm.
3. Beperk je feedback tot datgene dat nu is opgevallen.
4. Beschrijf je eigen gevoel.
5. Beschrijf het effect van het gedrag op jou.
6. Geef feedback doormiddel van de 4 G's.

Feedback geven door middel van de 4 G's:

Gedrag	vertel eerst welk gedrag je hebt gezien
Gevolg	vertel wat het gevolg van dit gedrag is
Gevoel	vertel welk gevoel het bij je oproept
Gewenst	vertel welk gedrag je graag zou willen zien

Het belangrijkste is dat een pedagogisch medewerker nooit blijft zitten met een 'niet-pluisgevoel'. De medewerker moet zich te allen tijde vrij voelen om het 'niet-pluisgevoel' te kunnen uitspreken tegen de collega zelf, de directie of de houder van de kinderopvang.

Vormgeving kinderopvang

De bouwkundige vormgeving van de locatie kan bijdragen om de kans op grensoverschrijdend gedrag te beperken. Door de kinderopvang zo in te delen dat het gemakkelijk is om in groeps- en slaapruintes naar binnen te kijken, verschoonruimtes zichtbaar te maken vanuit de groep en zoveel mogelijk verborgen hoeken te beperken, oftewel aandacht te besteden aan transparantie, is het mogelijk om de kans op grensoverschrijdend gedrag te beperken. Een pedagogisch medewerker heeft zo immers nog minder de kans zichzelf af te zonderen of buiten beeld te staan van een collega.

Bij het Maanvisje kun je deze transparantie terugvinden in het volgende:

De groep bevat ramen naar de weg toe, maar ook naar de buitenspeelplaats, zodat je altijd in een oogopslag kan zien wat er in de andere groep gebeurt. Daarnaast is er een grote raampartij van de dagopvang groep naar de buitenschoolse opvang groep.

Werving en selectie

Als laatste is de manier van werving en selectie een belangrijk aandachtspunt om grensoverschrijdend gedrag te beperken. Het is immers van belang om te weten wie de nieuwe medewerker is. Om deze reden worden er binnen een sollicitatieprocedure altijd referenties nagetrokken, ook bij werkervaring in het buitenland. Hierbij wordt te allen tijde gevraagd naar een organisatie en niet naar een specifiek persoon. Als laatste zal er tijdens het sollicitatiegesprek te allen tijde gevraagd worden wat de reden van vertrek of ontslag is bij de vorige werkgever. Ook wordt er, indien er een gat in het CV is, gevraagd wat de persoon in deze periode heeft gedaan. Een kandidaat is niet verplicht op deze vragen te antwoorden.

Indien de medewerker na deze stappen in aanmerking komt om te komen werken bij het Maanvisje, zal er voordat een arbeidscontract wordt overeengekomen of de medewerker op de groep wordt ingezet als pedagogisch medewerker een verklaring omtrent gedrag worden aangevraagd. Op het formulier wordt ingevuld dat de verklaring wordt aangevraagd op de aspecten 84 en 86. Vervolgens zal er een koppeling worden gemaakt in het Personenregister Kinderopvang. Indien de nieuwe medewerker reeds is opgenomen in het Personenregister Kinderopvang kan na de totstandkoming van de koppeling een arbeidscontract worden afgesloten.

Voor verdere informatie over grensoverschrijdend gedrag en de signalen en stappen die worden ondernomen indien er een sterk vermoeden bestaat van grensoverschrijdend

gedrag door een medewerker, verwijzen wij naar de meldcode kindermishandeling en de handleiding meldcode kindermishandeling die wij binnen de kinderopvang gebruiken.

### Grensoverschrijdend gedrag kinderen onderling

Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

De seksuele ontwikkeling is een onderdeel van de ontwikkeling van een kind naar volwassenheid. Binnen de kinderopvang hebben wij dus tevens te maken met deze ontwikkeling en het gedrag dat bij deze ontwikkeling komt kijken. Door op een goede manier aandacht te besteden aan deze ontwikkeling en op een goede manier bij te dragen aan deze ontwikkeling, kan worden voorkomen dat kinderen grensoverschrijdende seksuele handelingen verrichten.

Kinderen die naar een kinderopvang toegaan, moeten in de eerste plaats altijd fysiek veilig zijn en zich veilig voelen. Dit geldt ook op het gebied van seksualiteit. Afhankelijk van hun leeftijd en situatie hebben zij hierbij ondersteuning nodig van de pedagogisch medewerker. Deze ondersteuning en begeleiding kan alleen geboden worden als er kennis is van de seksuele ontwikkeling van het kind en welke gedragingen hierbij normaal zijn. Daarom wordt bij de scholing met betrekking tot de meldcode kindermishandeling, altijd aandacht besteed aan dit onderwerp. Daarnaast wordt er gewerkt met de meldcode kindermishandeling en de handleiding meldcode kindermishandeling, waarin informatie te vinden is over de seksuele ontwikkeling van een kind. Deze documenten geven antwoord op vragen als: 'Wanneer wordt er gesproken van seksueel grensoverschrijdend gedrag?' en 'Welke stappen dienen er genomen te worden als er seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft plaats gevonden binnen de kinderopvang?'

Pesten

Ook pesten is een vorm van grensoverschrijdend gedrag. Helaas komt pesten nog vaak voor. Binnen het Maanvisje wordt pesten niet getolereerd. Wij willen voor elk kind een veilige basis zijn, een plek waar zij graag naartoe komen en waar voor iedereen de sfeer prettig is. Om deze reden is er binnen dit beleid beschreven hoe wij omgaan met pesten.

### *Wat is pesten?*

In een veilige omgeving kun je te plagen, vervelende grapjes maken of een begin van pesten nooit helemaal uitsluiten. Je kunt er als pedagogisch medewerker samen met de kinderen wel voor zorgen dat het niet langdurig pesten of 'herhaald geweld' wordt. Er wordt over pesten gesproken als het gedrag valt onder onderstaande voorwaarden:

- Pesten gebeurt systematisch. Wie gepest wordt, staat herhaaldelijk en over een lange periode bloot aan pesterijen. Dat in tegenstelling tot plagen. Plagen is onschuldig en blijft eerder eenmalig.
- Bij pesten is de machtsverhouding ongelijk. De pester is steeds sterker dan de gepeste. De gepeste kan zich moeilijk verdedigen tegen degenen die pesten.
- Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.
- Het gaat vaak om dezelfde pester(s), die het op een slachtoffer gemunt hebben
- De pester weet meestal heel goed dat het om pesten gaat, maar gaat er bewust mee door.
- Plagen is vaak incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag, waarbij humor een rol kan spelen. Het herhaaldelijke en langdurige karakter ontbreekt hierbij. Het

plagen speelt zich af tussen twee kinderen of groepen die min of meer gelijk zijn. Pesten wordt gekarakteriseerd door het feit dat er sprake is van herhaaldelijke, negatieve acties naar een persoon, die meestal ook niet gelijk is aan de pester(s). Wat het slachtoffer ook doet, het is nooit goed. Op de achtergrond is er vaak een zwijgende groep kinderen bij betrokken. Zij vormen het publiek van de pester, waar hij zijn succes aan afmeet.

### *Signalen van pesten*

Als pedagogisch medewerker op de groep dien je waakzaam te zijn op de signalen van pesten. Denk hierbij aan buitensluiten, herhaaldelijk zogenaamd leuke opmerkingen maken over iemand in de groep, een kind continu ergens de schuld van geven, opmerkingen maken over kleren of uiterlijk, bezittingen afpakken of kapot maken, schelden of schreeuwen, een bijnaam gebruiken. Indien de pedagogisch medewerker signalen van pesten opvangt, is het aan de pedagogisch medewerker om het stappenplan pesten in werking te stellen.

### Stappenplan pesten

1. Signaleer pesten en/of het kindje vertelt dat het gepest wordt.
2. Ga met de groep een groeps gesprek aan over pesten en samen spelen.
3. Kies er eventueel voor om de pester, het slachtoffer en de passieve pesters apart te spreken.
4. Bespreek de situatie met de ouders van de betrokken kinderen en maak afspraken over hoe er verder gehandeld zal worden.
5. Houd de situatie in de gaten en bespreek regelmatig met slachtoffer hoe het nu gaat.
6. Zoek hulp bij externe organisaties als het niet lukt om het pestgedrag onder controle te krijgen.

### *Pesten voorkomen*

Wat wellicht nog veel belangrijker is, is de manier hoe pesten kan worden voorkomen. Dit doen wij concreet op de groep door:

- Agressie houden we binnen de perken door te bewegen (uitlaatklep).
- Meegeven van waarden en normen.
- Kinderen veel verantwoordelijkheid geven.
- In gesprek gaan met kinderen over pesten. Buitensluiten doen wij niet.
- Pedagogisch medewerkers geven zelf positief leiding.

### Agressie:

Helaas kan het voorkomen dat er agressie op de kinderopvang plaatsvindt. In de vorm van schelden, pesten maar helaas ook slaan, schoppen of bijten. Op het Maanvisje is agressie in welke vorm dan ook ten strengste verboden. De pedagogisch medewerker bespreken regelmatig met de kinderen de juiste gedrag vormen en welk gedrag wel en niet gewenst is. Indien een kind ondanks de voorzorgsmaatregelen en de begeleiding van de pedagogisch medewerker agressief gedrag uit zal de pedagogisch medewerker het kind corrigeren op de wijze waarop dit beschreven staat in het pedagogisch beleidsplan.

## 6. Vierogen principe

Wij vinden de veiligheid van kinderen extreem belangrijk en daarom werken wij volgens het vier ogen principe. Dit houdt in dat er gedurende de dag, altijd extra ogen aanwezig zijn die mee kunnen kijken/ mee kunnen luisteren. Wanneer in de ochtend nog maar een paar kinderen aanwezig zijn van zowel de dagopvang als de buitenschoolse opvang, lopen ouders voortdurend in en uit en is er sociale controle door ouders.

Daarnaast openen en sluiten we niet altijd met twee pedagogisch medewerkers af. Vanaf alle kanten van de straat kan er bij ons naar binnen gekeken worden en is er ten alle tijden toezicht mogelijk. Ook is er aan het einde van de dag sociale controle doordat ouders voortdurend in en uit lopen.

Tijdens werkdagen waarbij twee medewerkers werkzaam zijn, is men maximaal 3 uur per dag (openen en afsluiten) alleen op de groep. Op deze momenten lopen ouders voortdurend in en uit. Dit vergroot de kans op sociale controle door ouders. De deuren van de groepen staan open en de manager is zoveel mogelijk aanwezig en stappen op onverwachte momenten binnen. Er wordt gezorgd dat er altijd de ruimte is om door het raam naar binnen te kijken.

Slaapkamer:

Op de slaapkamer is een babyfoon geplaatst en deze gaat aan zodra er een kindje op bed wordt gelegd. Op deze manier kan de tweede persoon horen wat er gaande is op de slaapkamer.

Uitstapjes:

Het wandelen en het maken van uitstapjes vindt plaats op openbare plekken. Dit verkleint het risico dat een medewerkster zich niet gecontroleerd voelt. Daarnaast zijn de medewerkers er met elkaar alert op dat ze zoveel mogelijk met twee medewerkers wandelen. Tijdens uitstapjes en wandelingen zijn de medewerkers herkenbaar door de het werkshirts met logo en of een van de medewerkers draagt de jas waarop het logo van de kinderopvang duidelijk zichtbaar is. De manager is altijd op de hoogte van uitstapjes.

Medewerkers die bij ons in dienst treden gaan de eerste weken niet alleen op uitstapje of wandelen met de kinderen. Zij gaan alleen op uitstapje/wandelen tezamen met een vaste pedagogisch medewerker. Pas wanneer een medewerkster haar proeftijd van 2 maanden voorbij is, dan mag er eventueel alleen op uitstapje gegaan worden.

Wanneer er alleen op uitstapje gegaan wordt, door medewerkers zal dit uitstapje niet verder zijn dan de speeltuin aan de overkant, zodat er in geval van calamiteit altijd snel iemand ter plaatsen kan zijn.

Invalkrachten die niet wekelijks bij het Maanvisje werkzaam zijn gaan niet alleen op uitstapjes.

Sollicitatieprocedure:

Tijdens de sollicitatieprocedure worden referenties gecontroleerd. Voordat een pedagogisch medewerkster aanvangt met werken vraagt zij een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) aan en

kan deze aanvraag overhandigen, voordat zij aanvangt met werken. Ook worden alle pedagogisch medewerkers ingeschreven in het personenregister en worden zij continue gescreend.

## 7. Veiligheid; EHBO, BHV en achterwacht

Op locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Dit is niet helemaal te voorkomen en daarom is het nodig dat er geschoolde EHBO'ers op locatie aan het werk zijn. Binnen het Maanvisje zijn er per dag meerdere medewerkers werkzaam met een gecertificeerd kinder-EHBO diploma. Daarnaast is het van groot belang om ook personeel in dienst te hebben die voorzien zijn van BHV. Op onze locatie is de EHBO en BHV als volgt geregeld.

<b>Naam</b>	<b>EHBO (geldig tot)</b>	<b>BHV (geldig tot)</b>
<b>Carine van Zandvoort</b>	19 – 12 – 2023	31 – 03 – 2024
<b>Linde van de Haterd</b>	19 – 12 – 2023	14 – 02 – 2024
<b>Kim Vissers</b>	19 – 12 – 2023	31 – 03 - 2024
<b>Veerle Gloudemans</b>	05 – 03 - 2024	14 – 02 –2024
<b>Zoë Suppers</b>	22 – 03 – 2023	22 - 03 – 2023
<b>Sonja de Lang-Leenarts</b>	22 – 06 – 2023	06 – 06 – 2023
<b>Tessa Plamond</b>	08 – 02 – 2024	

Achterwacht regeling:

<b>Naam</b>	<b>Ter plaatsen in?</b>	<b>Telefoonnummer</b>	<b>Werkdagen</b>
<b>Carine van Zandvoort</b>	6 minuten	06-53420949	Ma tm vrij
<b>Kim Vissers</b>	6 minuten	06-23286727	Ma tm vrij
<b>Linde van de Haterd</b>	15 minuten	06-14658852	Ma tm vrij
<b>Veerle Gloudemans</b>	10 minuten	06-22548707	Di en do
<b>Zoë Suppers</b>	5 minuten	06-23398266	Ma tm vrij
<b>Sonja de Lang-Leenarts</b>	5 minuten	0615685307	Ma, di, do, vrij
<b>Tessa Plamond</b>	20 minuten	0624861617	Ma, di, woe



## 8. Beleidscyclus

### Van doelen naar maatregelen en het evalueren

De voortgang van het Gezondheid en Veiligheidsbeleid wordt tijdens de vier jaarlijkse teamvergaderingen geëvalueerd, het is een vast agendapunt. Daarnaast kan bijv. een situatie of ongeval ervoor zorgen dat het Gezondheid en Veiligheidsbeleid eerder aangepast dient te worden. Op basis van de evaluaties wordt het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid bijgesteld waardoor het een spreekwoordelijk “levend” document is voor de medewerkers.

Daarnaast is het zo, dat dit een levend document is. Als het nodig is, wordt het document bijgesteld en aangepast. Dit wordt ook met de medewerksters dan besproken. Het kan zijn dat er vanuit het management een aanpassing komt, maar het kan ook zijn dat de pedagogisch medewerksters ergens tegenaan lopen en dat er vanuit de dagelijkse praktijk verandering behoeft in dit veiligheids- en gezondheidsbeleid.

### Implementatie

Het beleid veiligheid en gezondheid is in augustus 2019 vastgesteld. Dit is gebeurd in verband met een aantal wijzigingen m.b.t. de veiligheids- en gezondheidseisen in de kinderopvang regelgeving, zoals het onderscheid tussen met kleine en grote risico's.

Gezien het een geheel nieuw beleid is, dient het opnieuw geïmplementeerd te worden. Hiervoor worden de volgende stappen ondernomen:

1. De medewerkers zijn in eerste instantie betrokken bij het opstellen van het beleid veiligheid en gezondheid. We kijken samen op welke manier veilige en kwalitatief goede opvang gerealiseerd kan worden en hoe risico's zo klein mogelijk gehouden kunnen worden.
2. Nadat het beleid is geschreven, is er een bijeenkomst waarbij het beleid veiligheid en gezondheid wordt geïmplementeerd. Binnen deze bijeenkomst wordt het beleid veiligheid en gezondheid gepresenteerd. Er wordt gesproken over de inhoud van het beleid, maar met name ook over de wijzigingen die er zijn en welke gevolgen dit heeft voor het handelen van de pedagogisch medewerkers. Na het informatieve gedeelte wordt er gewerkt met een werkvorm. Afhankelijk van het team zal er worden gekozen voor een quiz, een toets of 'stickering', waarbij medewerkers door het pand heen post-its opplakken met werkregels die gelden voor het desbetreffende voorwerp.
3. Binnen elke vergadering staat een stuk van het veiligheid- en gezondheidsbeleid centraal.

### Registratie

#### **Ongevallen registratie:**

In dit beleid is er gekeken naar (mogelijke) gevaren en hoe ongevallen voorkomen kunnen worden. Om nieuwe gevaren duidelijk in beeld te krijgen, is het belangrijk om een ongevallenregistratie bij te houden. De groep heeft een 'Registratieformulier ongevallen' liggen. Op het ongevallenregistratieformulier worden ongevallen genoteerd. Er wordt genoteerd wat er gebeurd is, of er letsel is en hoe erg het letsel is. Het ongevallenregistratieformulier wordt ingevuld voor ongevallen binnen het Maanvisje in de

buitenruimte en tijdens uitstapjes. Tijdens de maandelijkse vergaderingen wordt de ongevallenregistratie bekeken en besproken. Indien nodig wordt het beleid veiligheid en gezondheid aangepast.

**Gevaarlijke-situatie-registratie**

Naast de ongevallenregistratie is er een registratie van gevaarlijke situaties. De pedagogisch medewerker vult deze in, als zich een gevaarlijke situatie heeft voorgedaan, maar het kind niet daadwerkelijk letsel heeft opgelopen. Ook deze registraties worden maandelijks besproken in de teamvergadering. Indien nodig wordt het beleid veiligheid en gezondheid aangepast.

**Jaarlijkse evaluatie**

Naast de maandelijkse evaluatie aan de hand van de registratieongevallen en registratie-gevaarlijke-situaties, is er tevens ook een jaarlijkse evaluatie. Deze vindt plaats in december. Samen met de pedagogisch medewerkers bekijken wij dan kritisch onze kinderopvang. Wat vinden wij veilig en waar zien we risico's in zowel groot als klein? Hierbij wordt aangegeven wat grote risico's, kleine risico's en locatie-specifieke risico's zijn en welke risico's een aandachtspunt zijn. Vervolgens zal er een begeleide discussie plaatsvinden in de teamvergadering van december. Er wordt samen geëvalueerd of het beleid overeenkomt met de risico's die er zijn ingeschat. Tevens wordt er gekeken of de huidige werkafspraken nog steeds voldoende zijn om het risico te minimaliseren. De jaarlijkse evaluatie is een totale evaluatie, waarbij het beleid veiligheid en gezondheid verder aangepast en geactualiseerd kan worden op alle onderwerpen.

**Actualisatie bij wijzigingen**

Indien er een werkwijziging, verbouwing of aanschaf van nieuw materiaal wordt, zal het beleid veiligheid en gezondheid altijd – indien nodig - aangepast, zodat het altijd een actueel beleid is

**Actieplan**

Datum van melden	Defect	Actie voor?	Maken voor?

**Scholingsplan:**

Naam scholing	Uiterlijk uitvoeren	Actie voor?
Werken met baby's	31 – 12 – 2024	Kim, Veerle, Tessa, Zoë

## 9. Communicatie en afstemming intern en extern

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het Veiligheid en Gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor Veiligheid en Gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook hierin een actieve rol. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken zorgen we voor een uitgebreide introductie in het Veiligheid en Gezondheidsbeleid. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens de dagelijkse korte team overleggen is het bespreken van mogelijke veiligheid en gezondheidsrisico's een vast agendapunt. Zo wordt het mogelijk zaken direct bespreekbaar te maken en direct bij te stellen. Medewerkers worden hierdoor vertrouwd met het geven van feedback aan elkaar.

Tijdens het intakegesprek informeren we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Daarnaast worden ouders via de medewerkers op de groep, per mail en via de oudercommissie op de hoogte gehouden van lopende activiteiten. Wanneer er vragen zijn vanuit de ouders, worden deze ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in een mail opgenomen.

## BIJLAGEN:

### Hygiëne en schoonmaakprotocol

#### Was handen Voor:

- Het bereiden en aanraken van het eten en flesvoeding
- Het eten of helpen bij het eten
- Het verzorgen van een wond
- Het aanbrengen van crème of zalf

#### Was handen of gebruik alcohol na:

- Het bezoek aan het toilet
- Het verschonen van een luier
- Afvegen billen van een kind
- Het contact met lichaamsvocht zoals speeksel, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed
- Het verzorgen van een wond
- Bij zichtbaar of voelbaar vuile handen worden de handen gewassen
- Het hoesten, niezen, of snuiten van de neus (ook bij gebruik van een zakdoek)
- Het buitenspelen
- Het contact met vuil textiel, afval of afvalbak
- Het schoonmaken
- Het uittrekken van de handschoenen.

Let op: hand desinfecterend middel kan alleen gebruikt worden bij zichtbaar schone handen

Voor het eten gaan de kinderen vanaf 2 jaar onder begeleiding hun handen wassen. De pedagogisch medewerkers maken de handen bij de jongere kinderen schoon met een billendoekje. Na het eten krijgen de kinderen ieder zelf een billendoekje om hun handen en gezicht schoon te maken. We leren ze aan eerst de mond te doen en daarna de handen. En ook nu maken de pedagogisch medewerkers bij de jongere kinderen met een washandje de monden en handen schoon.

#### Hoe was je handen

- Gebruik stromend water.
- Maak handen nat en doe er vloeibare zeep op.
- Wrijf de handen gedurende 10 seconden over elkaar en zorg ervoor dat water en zeep over de gehele handen worden verdeeld.
- Let ook goed op de vingertoppen, tussen de vingers en vergeet de duimen niet.
- Spoel de handen al wrijvend af onder stromend water.
- De handen worden na het toiletteren gedroogd aan een theedoek welke 3x per dag verwisseld wordt.
- Bij het aankleedmeubel worden de handen van de pedagogisch medewerkers gedroogd aan een theedoek welke 3x per dag verwisseld wordt.

## Hoesten en niezen

- Leer de kinderen in de binnenkant van hun arm/ellenboog te hoesten en te niezen. Let erop dat ze daarbij hun hoofd wegdraaien. Wijs de kinderen hierop en geef het goede voorbeeld.
- Zorg dat de kinderen hun handen wassen, wanneer de handen na het niezen of hoesten toch vuil zijn geworden.
- De pedagogisch medewerkers letten erop of de neuzen van de kinderen vies zijn. Zij zullen de kinderen hierop aanspreken en vragen of zij hun neus willen snuiten.
- Er wordt geen gebruik gemaakt van stoffen zakdoeken, wel van tissues.
- Als er een pedagogisch medewerker verkouden wordt er extra gecontroleerd op hygiëne tijdens het bereiden van voedsel.

## Toilet

- Let erop dat de kinderen geen speelgoed of andere voorwerpen meenemen naar het toilet.
- Kinderen moeten na het toilet altijd hun handen wassen met zeep. Zorg dat je de kinderen daarbij helpt en begeleidt.
- Voor de kinderen hebben we kleine toiletten met een kleine closetpot. Zo komen de kinderen minder snel in aanraking met bacteriën en vuiligheid van de toiletpot.
- De toiletten worden elke dag zorgvuldig schoongemaakt, ook de wasbakken en kranen worden meegenomen.
- Er wordt binnen het Maanvisje geen gebruik gemaakt van potjes. We stimuleren de kinderen om direct naar de wc te gaan. We hebben ook kleine closetpotten waardoor dat mogelijk is.

## Hygiëne en voeding

- Was altijd je handen altijd voor en na het bereiden van eten.
- Zorg ervoor dat de kinderen hun handen wassen voor en na het eten.
- We eten altijd aan tafel
- Controleer ELKE DAG de houdbaarheidsdatum van de voedingsmiddelen als je het eten aan het bereiden bent.
- Als je voedingsmiddelen vanuit de koelkast openmaakt, codeer je deze met de openingsdatum van het product.
- Haal de voedingsmiddelen kort voor gebruik uit de koelkast. Als de beperkt houdbare producten langer dan 30 minuten uit de koelkast zijn geweest, gooi ze dan weg.
- Het eten wordt bewaard in een koelkast met een maximale temperatuur van 7 graden. Er worden geen restjes bewaard. Deze temperatuur wordt minimaal 1x per week gecontroleerd (zie temperatuurlijst op de koelkast).

## Hygiëne tijdens het verschonen

- Zorg dat je het verschonen strikt gescheiden houdt van voedselbereiding.
- Verschoon de kinderen op een daarvoor bestemde ondergrond.
- Vervang het aankleedkussen als het beschadigd is.
- Gooi na het verschonen de vuile luier direct in de afgesloten emmer.

- Het aankleedkussen wordt na iedere verschoonronde schoongemaakt met allesreiniger en een wegwerpdoekje. Maak het kussen NOOIT schoon met billendoekjes!
- Na ontlasting maar ook als er bv bloed op het aankleedkussen terecht is gekomen moet het kussen gedesinfecteerd worden. Maak het dan eerst op de normale manier schoon en ontsmet het daarna met 70% alcohol.

#### Hygiëne in de omgang

- Zorg ervoor dat de kinderen hun eigen speen meenemen (dit staat ook in de informatie die ouders van ons krijgen). Stimuleer de kinderen en ouders zoveel mogelijk om de speen alleen in bed te gebruiken.
- Gooi de washandjes voor de monden en handen na gebruik altijd in de was.
- In principe heeft ieder kind zijn/haar eigen bed. Wel bestaat er een kans dat het bedje gedeeld moeten worden i.v.m. het aantal kinderen. Het is dan belangrijk dat de bedden tussendoor, bij wisseling van kind, wel worden verschoond.
- De bedden worden een keer per week verschoond omdat al onze kinderen bijna 4 a 5 dagen per week bij ons op de opvang zijn. Wanneer kinderen een bed delen, wordt deze schoongemaakt. Maar als er een bed zichtbaar vies is dan wordt deze meteen verschoond.
- Ieder kind krijgt gedurende elke maaltijd een eigen slab. Deze wordt na het eten in de was gedaan.
- Maak gebruik van hoesjes voor om de koortsthermometer en gooi direct na gebruik weg.
- Als er zalf of crème moet worden aangebracht, doe dit dan met een handschoen of een tissue waarbij je je eigen handen beschermd.

#### Hygiëne tijdens het spelen en speelgoed

- Controleer het speelgoed dagelijks op vuiligheid en beschadiging. Gooi het beschadigde speelgoed direct weg.
- Houdt binnen- en buitenspeelgoed gescheiden.
- Voor het reinigen van al het speelgoed: zie Schoonmaakrooster.
- Berg het speelgoed zoveel mogelijk op in afsluitbare bakken i.v.m. stof.
- Let tijdens het spelen met water goed op of het water schoon is. Als dit niet het geval is of bij twijfel, verschoon het direct.
- Zorg ervoor dat na het buitenspelen het net weer op de zandbak gaat. Ook zit er een hek om het speelterrein heen, waardoor de zandbak minder toegankelijk is voor honden en katten.
- De handen van de kinderen worden na het buitenspelen gewassen door de pedagogisch medewerkers.
- Verschoon het zand van de zandbak direct als je uitwerpselen van honden of katten vindt.

#### (Huis-) dieren en ongedierte

- We vinden het belangrijk om de kinderen met dieren kennis te laten maken en ze te leren hoe ermee om te gaan. We vinden het dan ook leuk om bijvoorbeeld een boerderij te bezoeken. Ook kan het zijn dat er door iemand een dier meegenomen wordt.

## Schoonmaken

- We werken met een schoonmaakrooster voor de pedagogisch medewerkers. Hierop staat wat er maandelijks schoon gemaakt moet worden. Onze wekelijkse schoonmaak vindt altijd plaats op de vrijdag zodat we de maandag weer schoon kunnen starten. Dagelijkse schoonmaakwerkzaamheden worden in overleg met elkaar dagelijks uitgevoerd. Wanneer iets zichtbaar vervuild is wordt dit uiteraard tussendoor extra schoongemaakt.
- Via een logboek/schrift communiceren we met de betreffende schoonmaakdiensten.
- Wanneer je niet tevreden bent of je wilt iets vragen, kun je dat via het logboek doen.
- Beddengoed wordt wekelijks gewassen, of als er een ander kindje in het bedje slaapt. In dat geval wordt het bed tussendoor verschoond (zie schoonmaakrooster).
- We maken gebruik van vuilnisemmers met deksel. De vuilnisemmers worden elke dag verschoond, ongeacht de vuilniszakken vol zijn of niet.
- Gebruik elk dagdeel een nieuwe vaatdoek. Als je de vaatdoek meerdere malen gebruikt, spoel deze dan goed uit met warm water.
- Als er kinderen tijdens hun verblijf ziek zijn geweest, wordt alles extra gereinigd /gewassen op 60 graden.
- De stoffen materialen worden wekelijks of maandelijks gewassen. Indien er een kind allergisch is voor stof, dan bespreken wij met de ouders of we het kind op een mijterende hoes laten slapen.
- Wij stofzuigen bewust waar de kinderen bij zijn, omdat wij een huiselijke sfeer hebben binnen ons kinderdagverblijf. Stofzuigen hoort hier nu eenmaal bij. Wanneer wij stofzuigen staat de voordeur open voor extra ventilatie.

## Schoonmaakmethoden

- Als je stof gaat afnemen, doe dit dan met een stofbindende of vochtige doek. Zo voorkom je dat stof in de lucht gaat dwarrelen.
- Ventileer altijd tijdens het stofzuigen.
- Beperk het gebruik van een bezem omdat het fijne stof op een later tijdstip weer neerdaalt in de ruimte. Maak gebruik van de swiffer indien aanwezig.
- Meng water met allesreiniger in een fles, of plantenspuit voor het schoonmaken van het verschoonkussen.
- Maak meubilair en voorwerpen schoon met een sopje en schoonmaakmiddel.
- Besteed bij het schoonmaken extra aandacht aan handcontactpunten zoals kranen, lichtknopjes, deurkrukken etc.
- Standaard moet alles op 60 graden gewassen worden, met uitzondering van de verkleedkleden.

## Desinfecteren van materialen

- Desinfecteer wanneer een oppervlak met bloed verontreinigd is.
- Desinfecteer wanneer een oppervlak is verontreinigd met bloederige diarree of braaksel.
- Desinfecteer in bijzondere situaties (zoals bij een epidemie) op advies van de GGD.
- Zorg wel dat je, vooraf aan het desinfecteren, het oppervlak eerst goed reinigt.
- Gebruik geen huishoudchloor (bleekwater) maar alcohol om te desinfecteren.

**Als je meer informatie nodig hebt kijk dan in het boek van LCHV 'Gezondheidsrisico's in een kindercentrum'. Hierin staat alles over hygiëne en schoonmaak.**

## Gezond binnenmilieu protocol

### Ventilatie

*Ventileren* = het voortdurend verversen van lucht. Buitenlucht vervangt daarbij de binnenlucht die verontreinigd wordt.

*Luchten* = het in korte tijd verversen van alle verontreinigde binnenlucht door het wijd openzetten van ramen of deuren. Luchten is geen vervanging van ventilatie!

#### *Tocht = Hoe ventileren?*

Tocht moet zo veel mogelijk voorkomen worden.

Ventilatie betekent dat lucht in beweging is. Als de beweging van lucht binnen te groot wordt, dan spreken we over hinderlijke tocht.

- Zorg ervoor dat de ventilatieroosters indien mogelijk in de leefruimte en ventilatieroosters in de slaapkamer altijd open staan.
- Als het bedompt ruikt in één van de ruimtes, zet dan waar mogelijk een raam/ventilatierooster of een deur open.
- Zorg dat je tijdens bewegingsspelletjes, het stofzuigen en het opmaken van de bedden de ruimte extra lucht.
- De ventilatievoorzieningen moeten 3-maandelijks worden schoongemaakt en als ze zichtbaar vuil zijn eerder (zie schoonmaakrooster).
- In de slaapkamer hebben we ventilatieroosters die we niet dicht mogen doen. Hierdoor kan het aan de koude kant zijn in de slaapkamer. Het mag niet lager zijn dan 15 graden in de slaapkamer. Dit lossen we op door een deel van open te laten, zodat er warme lucht in kan stromen. De verblijfruimte mag niet kouder zijn dan 17 graden.

#### Temperatuur en vochtbalans en Co2 waarde

- Als mensen in een ruimte verblijven komt er veel vocht vrij. In een vochtige omgeving kan condens optreden. Dit maakt groei van huisstofmijten, schimmels en bacteriën gemakkelijker.
- Controleer bij binnenkomst of de temperatuur in de leefruimte 20 graden is. De temperatuur mag niet lager dan 17 graden en hoger dan 27 graden zijn.
- Wanneer de temperatuur boven de 22 graden komt en het buiten frisser is, zet dan de buitendeur open om te luchten.
- Zorg ervoor dat op warme dagen extra drinkmomenten worden ingelast.
- Als de ruimtes te warm worden zet dan lekker een deur of het ventilatie rooster open.
- Voorkom dat je de temperatuur vaak verandert. Schommelingen van 5 graden zijn niet goed.

#### Het verschil tussen de geconditioneerde ruimtes en de buitentemperatuur

- De luchtvochtigheid moet tussen de 40% en 60% liggen. Dit kun je beïnvloeden door extra te ventileren en door het regelen van de temperatuur. De luchtvochtigheid wordt regelmatig gemeten en gecontroleerd door de coördinator door middel van een hygrometer gecontroleerd



- Als de luchtvochtigheid geregeld niet tussen de 40% en 60% ligt, waarschuw dan de directie. Zij gaan dan kijken wat de oorzaak daarvan is, om deze vervolgens te bestrijden.
- Leg bij een te droge omgeving natte doeken op de radiatoren (indien aanwezig)
- De CO2 waarde in zowel de leef-, als slaapruintes moet tussen de 0-800 ppm zijn, dan is de luchtkwaliteit goed. Bij 800-1000 ppm is de luchtkwaliteit voldoende, maar extra ventilatie is dan gewenst. Zet een ventilatierooster of raam open en houd de CO2 waarde in de gaten.
- Bij overschrijding van de 1000ppm waarschuw je de manager
- De CO2 meter wordt ieder jaar gekalibreerd.

#### Roken

Het is verboden te roken in en om het gebouw. Ook worden er geen kaarsen aangestoken tijdens feestjes.

#### Stoffigheid en allergenen

- Zorg ervoor dat als je het meubilair in de ruimte verandert, er geen kleine hoekjes of openingen worden gecreëerd waar stofnesten in kunnen ontstaan. Dat maakt het lastig om goed schoon te maken.
- Gebruik tijdens het schoonmaken een Swiffer. Hiermee voorkom je dat stof in de ruimte terecht komt
- Tijdens het stofzuigen wordt er extra gelucht.
- Wanneer er nieuw krijt gekocht moet worden voor het krijtbord, let er dan op dat je stofvrij krijt koopt.
- Alle stoffen materialen worden volgens het schoonmaakrooster op 60 graden gewassen.
- De verkleedkleden worden maandelijks gewassen op 30 graden (zie schoonmaakrooster). Als een kind allergisch is, let er dan goed op wanneer deze gewassen zijn, voordat het kind ermee gaat spelen. Controleer dit altijd op het schoonmaakrooster.
- We hebben bewust gekozen voor kunstgras. Zodat de baby's op warme dagen ook lekker op een kleed in de overdekte buitenruimte kunnen liggen. Ook is het voor de kinderen veilig om op te spelen. We hebben ook een verhard speelterrein.
- Er wordt dagelijks schoongemaakt. Zorg ervoor dat de kinderen hier zo weinig mogelijk last van hebben.

#### Verf, lijm, spuitbussen en bestrijdingsmiddelen

- Gebruik NOOIT spullen met vluchtige stoffen in het bijzijn van de kinderen.
- Lijm en verf wat we binnen Het Maanvisje gebruiken, is op waterbasis.
- Let erop dat je lijm, verf etc. altijd goed opbergt in de kast.

#### Asbest, bodem- en luchtverontreiniging

De bouwwijze van het gebouw is van steen en hout en daarin is tijdens de bouw geen asbest verwerkt. Als er aanwijzingen zijn voor bodemverontreiniging, wordt er door de directie een

deskundige ingeschakeld. Als er aanwijzingen zijn voor luchtverontreiniging, wordt er door de directie ook een deskundige ingeschakeld.

Hoe je de kwaliteit van de binnenlucht kunt beoordelen

- Hoe ruikt de ruimte? Is het er muf of benauwd? Dit kun je het beste waarnemen op het moment dat je de groepsruimte binnenstapt.
- Zijn de ramen tijdens het stookseizoen na enige uren beslagen? Dit is een teken van een hoge luchtvochtigheid.
- Is er sprake van irritatie van de ogen, de huid, of de luchtwegen bij het binnenkomen of bij het verblijf in de ruimte? Dit kan duiden op de aanwezigheid van schadelijke gassen en dampen of een te droge lucht.
- Word je regelmatig suf en kan je je minder concentreren als je aan het werk bent?
- Zijn er plaatsen in het gebouw waar schimmels op de wanden zichtbaar zijn? Zijn er sporen van lekkages zichtbaar? Deze plaatsen kunnen een belangrijke bron van een slechte binnen luchtkwaliteit zijn.
- Let erop dat er goed wordt schoongemaakt. Controleer 's morgens de ruimtes.
- Als je het vermoeden hebt dat één van deze punten niet goed is binnen het Maanvisje waarschuw dan altijd de directie!

Lawaai

- Als je vindt dat de kinderen te veel worden gestoord door lawaai van buitenaf, sluit dan zoveel mogelijk ramen, ventilatieruimte en deuren.
- Neem de kinderen mee naar een andere ruimte waar zij minder last zullen hebben van het lawaai.

## Buiten- en warmteprotocol

### **Als we naar buiten gaan**

- Kijk of er kinderen allergisch zijn voor stuifmeel van gras, onkruid of bomen (dit staat op het wenformulier). Als een kind allergisch is, overleg dan met de ouders hoe je het kind toch kan laten buitenspelen. We hebben ook een verhard speelterrein. Maak afspraken met de ouders hierover.
- Smeer de kinderen in met zonnebrand controleer op allergieën voor zonnebrand.
- Controleer het plein op zwerfvuil, paddenstoelen, brandnetel en uitwerpselen van dieren.
- Zorg dat je op het moment dat je naar buiten gaat de zandbak goed controleert op ongedierte of uitwerpselen van dieren.
- Zorg ervoor dat de buitenhekken rondom het speelplein dicht en op slot zijn en controleer dit tijdens het buitenspelen regelmatig.

### **Als we op uitje gaan**

- Nee je telefoon mee, hierop is de presentielijst van de dag te zien.
- Neem het rugzakje mee als je met de kinderen buiten het terrein van Het Maanvisje gaat. (hier zit in ieder geval zonnebrand, tissues en pleisters in)
- Zorg dat je weet waar je het rugzakje kan vinden op iedere locatie.
- De pedagogisch medewerkers en kinderen hebben het Maanvisje jas / polo of trui aan als zij op uitje gaan.

### **Wat te doen bij een tekenbeet**

De kans dat een kind wordt gebeten door een teek rondom het Maanvisje is klein maar aanwezig. Er is sprake van lichte bebossing op de weg naar school toe en in de wijk bevinden zich ook bomen.

- Als de kinderen in bossen zijn geweest controleer dan de kinderen op teken en/of tekenbeten.
- Verwijder de tekenbeet direct met de tekentang
- Noteer de datum van de beet en zet met een pen of stift een cirkel om de beet.
- Neem contact op met ouders en adviseer om de tekenbeet in de gaten te houden en bij groei van de tekenbeet naar de huisarts te gaan. Ouders kunnen ook vrijblijvend voor nacontrole met de huisarts contact opnemen.

### **Wat te doen bij een wespen- of bijensteek**

Er wordt buiten geen zoetigheid gegeten en/of gedronken. Dit voorkomt plakkerige handen en monden, wat wespen aantrekt. Een soepstengel en water zijn wel toegestaan. Als we op uitje gaan nemen we een fles water en bekertjes mee.

- Controleer voor het naar buiten gaan of de handen en monden plakkerig zijn.
- Als er nog een angel in het lichaam zit dan kan je kijken of je deze met de nagel en of de botte kant van een mes kan verwijderen door erlangs te wrijven.
- Koel de plaats van de steek met een nat kompres of een coldpack. Zorg ervoor dat je het ijs niet direct op de huid legt maar het altijd in een doek wikkelt of in een washandje doet.

- Gebruik eventueel een zalf tegen de huidirritatie, bijvoorbeeld zalf met menthol, Aloë Vera of Calendula (gebruik volgens bijsluiter). → let op: een ouder moet dit wel dan zelf komen brengen.
- Bij een steek in de mond of hals direct ijs gebruiken en 112 bellen.
- Allergische reactie? Bel 112 bij heftige benauwdheid, shockverschijnselen en/of bij zwelling in nek-hals gebied.

### **Warmte (wat te doen bij extreem warme dagen)**

Dit warmteprotocol treedt in werking indien de weersvoorspellingen uitgaan van dagtemperaturen van 28 graden of hoger.

- Attendeer de ouders er nogmaals op om badkleding mee te geven aan hun kind.
- Zet alle ramen en deuren open mits dit een verkoelend effect geeft.
- Doe bij binnenkomst (indien mogelijk) alle zonweringen naar beneden, ook al schijnt de zon dan niet volop.
- Ga met de kinderen tussen 12:00 en 15:00 uur niet naar buiten en laat ze spelen met water.
- Zorg ervoor dat je alle kinderen insmeert en ze niet te lang blootstelt aan de zon. Liever meerdere malen kort dan eenmaal lang buiten spelen. Maak met je collega's afspraken over hoe lang je naar buiten gaat.
- Creëer schaduwplekken.
- Er wordt gedurende de dag op vaste tijden gegeten en gedronken. Let er tijdens warme dagen op hoeveel elk kind drinkt en las extra drinkmomenten in tijdens de dag. Overleg dit ook met collega's wanneer deze extra momenten plaatsvinden.

### **Koud weer**

Zorg er te allen tijde voor dat een kind niet onderkoeld raakt. Kleed bij koud weer de kinderen goed aan. Zorg dat elk kind zijn/haar jas dicht heeft. Als het erg koud is blijf dan niet te lang buiten en houd de kinderen in beweging.

### **Bodem- en luchtverontreiniging en bestrijdingsmiddelen**

Er worden geen schadelijke bestrijdingsmiddelen gebruikt en deze zijn dan ook niet aanwezig binnen Het Maanvisje. Mocht het wel een keer nodig zijn dan wordt hier een professionele organisatie voor ingezet. Met deze organisatie worden afspraken gemaakt om dit buiten openingstijden uit te voeren. Als er aanwijzingen zijn voor bodemverontreiniging en luchtverontreiniging, wordt er door de directie een deskundige ingeschakeld.

## Voedingsprotocol

Bij het samenstellen van dit voedingsprotocol zijn we uitgegaan van de adviezen van het Voedingscentrum en de adviezen van de GGD (gezondheidsrisico's in het kinderdagverblijf).

### Regels en afspraken

- Hartige producten komen gezondheidshalve bij benadering overeen met zoete producten. Wanneer kinderen aangeven alleen zoetheit op hun brood te willen, probeer ze dan wel te stimuleren voor de andere belegvormen. De eerste boterham is een boterham met worst / smeerkaas of smeerleverworst.
- Tijdens de broodmaaltijd krijgen de kinderen halfvolle melk en hebben we alleen bruinbrood. De kinderen krijgen maximaal 3 boterhammen tijdens de broodmaaltijd.
- Tussendoor krijgen de kinderen als zij dorst hebben water.
- Voor zuigelingen houden we het voedingsschema van thuis aan!
- De kinderen krijgen geen honing omdat honing besmet kan zijn met een bacterie waarvan jonge kinderen erg ziek kunnen worden.
- Bij traktaties heeft het onze voorkeur dat de ouders zoveel mogelijk gezonde producten aan de kinderen uitdelen. Ouders worden hier door ons op gewezen.
- De gezonde traktaties mogen genuttigd worden op de groep en de minder gezonde traktatie daar mag een deel van gegeten worden en een deel gaat mee naar huis.
- Wel zijn er de volgende uitzonderingen: bijvoorbeeld tijdens uitstapjes een ijsje en tijdens feestdagen bijv. pepernoten bakken.

De glazen maaltijdpotjes die ouders meegeven, worden door het personeel direct uit de tas gehaald en in de keuken gezet. De naam van het kind wordt erop geschreven. Zorg ervoor dat de maaltijd goed verhit wordt, deze moet minimaal 70 graden zijn.

### ***Basisvoeding per dag vanuit de GGD***

Leeftijd	1 – 4 jaar
Brood	Bruin of volkorenbrood 1-3 sneetjes
Fruit	1-2 keer, 150 gram in totaal (ongeveer 1,5 stuk) <i>geen kiwi onder de 1 jaar.</i>
Zuivel	300 ml melkproducten (2 bekertjes en een 1/2 plak kaas)
Halvarine	15 gram
Dranken	800 ml drinken (inclusief 300 ml melk)

### **Hoe gaan we met de kinderen om tijdens het eten**

- Was altijd je handen voor en na het bereiden van eten.
- Controleer ELKE DAG de ten minste houdbaarheidsdatum op de verpakking van de voedingsmiddelen als je het eten aan het bereiden bent.
- Als voedingsmiddelen opengemaakt zijn, wordt de openingsdatum op het product geschreven.
- Na opening is de houdbaarheid beperkt. Dit kun je met je zintuigen beoordelen.
- Let op! Een pak melk een uur buiten de koelkast, bekort de houdbaarheid met een dag.

- Let op! vleeswaren een half uur buiten de koelkast, bekort te houdbaarheidsdatum met een dag.
- Kinderen zitten ALTIJD aan tafel tijdens eten en drinken. Ook tijdens een tussendoortje.
- Voor het eten worden de handen van de kinderen gewassen indien nodig.
- Zorg ervoor dat bord, beker, fles en bestek altijd wordt af gewassen na gebruik. Dit om te voorkomen dat de kinderen in aanraking komen met ziektekiemen van andere kinderen.
- Als het kind tijdens de broodmaaltijd echt geen melk lust of niet mag, dan krijgt het kind water. Zorg er wel voor dat als een kind het niet lust, je het wel eerst stimuleert om melk te drinken door bijvoorbeeld door de melk warm te maken.
- Als het kind niet van een bepaald soort fruit/groente houdt, geef het dan een ander soort fruit/groente met toch ook een paar stukjes van het fruit/groente waar hij niet van houdt. Zo krijgt het kind wel de kans om het te proberen en te proeven.
- Stimuleer het kind altijd om te eten. Zorg voor een gezellig ontspannen sfeer.
- Zien eten doet eten. Eet zelf ook altijd mee!
- Voor het eten wordt er ALTIJD gezongen met de kinderen.
- De baby's hebben hun eigen voedingspatroon en ze worden wel zoveel mogelijk bij het eten met de groep betrokken.
- Na het eten krijgen de oudere kinderen een billendoekje om hun gezicht en handen mee te wassen. Leer de kinderen aan eerst hun gezicht te wassen en daarna hun handen. Bij de jongere kinderen maken de pedagogisch medewerkers de gezichten en handen schoon.

#### Hoe moeten ouders voeding meenemen

- Het eten wat ouders meegeven moet voorzien zijn van naam en bereidingsdatum.
- Koude producten moeten tijdens de reis koel gehouden worden met bijvoorbeeld een koeltas of een koelelement. Als dit niet het geval is neem dan NOOIT de voeding aan.
- Ouders die langer dan 30 minuten reizen, mogen geen bederfelijke producten van huis meenemen.
- Als dit niet het geval is neem dan NOOIT de voeding aan.
- Zet de avondmaaltijd en andere bederfelijke producten direct na binnenkomst in de koelkast.

#### Zuigelingenvoeding

- Accepteer NOOIT aangemaakte zuigelingenvoeding. Dit kan alleen in poedervorm aangeleverd worden.
- Ouders zijn verplicht om gekoelde of diepgevroren borstvoeding mee te geven. Indien dit niet het geval is, neem NOOIT de moedermelk aan.
- De borstvoeding wordt gekoeld bewaard in de koelkast van maximaal 4°C.
- Zorg ervoor dat als het door ouders wordt afgeleverd, je het zo snel mogelijk in de koelkast zet en dat je de temperatuur van de koelkast controleert.
- Ontdooide moedermelk moet binnen 24 uur geconsumeerd worden.
- Vers gekolfde moedermelk kan max. 72 uur achterin de koelkast bewaard worden bij maximaal 4°C.

- Bevroren borstvoeding wordt door de pedagogisch medewerker ontdooid in de koelkast of in de flessenwarmer.
- Borstvoeding wordt verwarmd in een flessenwarmer of magnetron (niet warmer dan 50 °C)
- Zorg ervoor dat je de meegebrachte moedermelk dezelfde dag opmaakt of anders weggooit.
- Melkproducten worden achter in de koelkast bewaard.

Het voorkomen dat moedermelk wordt verwisseld;

In dit protocol staat precies beschreven op welke wijze wij omgaan met het vervoeren van bederfelijke producten en het aannemen/overhandigen van meegebrachte voeding.

Ondanks deze richtlijnen en werkwijze kan het voorkomen dat per abuis moedermelk verwisseld wordt.

- Laat daarom naast dat je de moedermelk controleert op naam, datum en tijdstip van de afgekolfde melk, een collega controleren alvorens de fles gegeven wordt of het juiste flesje wordt toegediend.

### **Bereiding van flesvoeding**

- Was je handen met water en zeep voordat je een fles klaarmaakt.
- Zorg ervoor dat ieder kind een eigen fles heeft.
- Kijk of de fles goed schoon is. Het is beter om een fles met een wijde opening en die glad van binnen is, te gebruiken.
- Lees de gebruiksaanwijzing op de verpakking of de aanwijzingen van de ouders en volg deze zorgvuldig op.
- Voor het klaarmaken van de fles gebruiken wij warm water uit de kraan. Wanneer kinderen water van thuis meenemen warmen wij dit op in de magnetron.
- Verwarm, bij het maken van de fles voor direct gebruik, het water tot een temperatuur waarbij het poeder het beste oplost. Het water wordt eerst opgewarmd en dan wordt het poeder erbij gevoegd.
- Als je de fles hebt opgewarmd in de magnetron, kan de fles aan de buitenkant koud aanvoelen, maar de inhoud kan al heet zijn. Daarom moet je de fles ALTIJD even schudden om de warmte van de melk goed te verdelen.

Hoe lang moet je de fles in de magnetron verwarmen:

Verwarm een fles van 100 ml ongeveer 30 seconden op maximaal 600 Watt.

Verwarm een fles van 150 ml ongeveer 45 seconden op maximaal 600 Watt.

Verwarm een fles van 200 ml ongeveer 60 seconden op maximaal 600 Watt.

- De temperatuur van de fles mag maximaal 40 graden zijn en dat wordt gecontroleerd op de binnenkant van de pols van de betreffende medewerkster.
- Gooi overgebleven melk na het drinken meteen weg. (Zorg ervoor dat flessenmelk niet langer dan 1 uur buiten de koeling staat.) Aangemaakte flesvoeding moet altijd gekoeld bewaard worden.
- Reinig de fles meteen na gebruik. Doe dit in een heet sopje. Maak de fles en speen goed schoon met de afwasborstel of met een sponsje.
- Zet de fles en speen ondersteboven op een droge, schone doek te drogen.

### **Hoe geef je de fles**

- Neem het kind op schoot.
- Zorg dat de speen vol blijft met melk. Anders krijgt het kind te veel lucht binnen.
- Laat het kind niet langer dan een half uur drinken en stop met de fles geven als het kind niet meer wil.
- Sommige kinderen spugen bij het drinken uit de fles. Als ze “vrolijk” zijn bij het spugen is er niets aan de hand. Je hoeft dan niet te proberen het spugen te voorkomen.
- Let op welke speen je gebruikt. Als het kind snel drinkt, dan kun je beter een speen met één klein gaatje gebruiken. Zo verslikt het zich niet. Drinkt het kind wat langzamer dan kun je beter een speen met twee gaatjes gebruiken.

### **Bereiden en bewaren van thee**

- Thee wordt op het hoge keukenblok klaar gemaakt, alleen door de pedagogisch medewerker.
- Er wordt lauwe thee gegeven zodat kinderen zich niet kunnen verbranden.
- Laat de thee niet te lang trekken want dan komt er meer theïne/cafeïne vrij.

### **Bereiden en bewaren van fruithapjes**

- Fruithapjes worden 's morgens gemaakt. Het fruit wordt dezelfde dag genuttigd.
- Dek het geschilde, gesneden of geprakte fruit goed af.
- Bewaar het in onder het aluminiumfolie in de koelkast.
- Een gedeeltelijk opgegeten fruithapje mag met aluminiumfolie, naam en bereidingsdatum max. een dag in de koelkast bewaard worden.
- Gooi aan het einde van de dag het klaargemaakte en overgebleven fruit weg.

### **Het bereiden van zacht voedsel als groente, fruit en knakworsten**

- Let op! Specifieke groente en fruit zoals druiven en cherrytomaatjes worden altijd in vieren gesneden. Ook knakworsten moeten in kleine stukjes gesneden worden. Juist zacht voedsel zoals hierboven beschreven kan zich in de keel vervormen en kunnen op deze manier de luchtpijp afsluiten.

### **Voedselallergie en –intolerantie**

- Op het aanmeldformulier wordt door ouders aangegeven of hun kind een allergie heeft.
- Ga tijdens het wengesprek met de ouders goed in op de allergie of intolerantie. Vraag ze hoe ermee om te gaan, wat wel en niet mag en welke maatregelen er genomen moeten worden.
- Het is uiteraard ZEER belangrijk dat je alles goed noteert en je collega's meteen na een gesprek hiervan op de hoogte stelt. Allergieën zijn ook weergegeven in onze tablet, zodat dit ten alle tijden zichtbaar is voor de collega's.
- Allergieën, intolerantie of andere bijzonderheden worden aan het kantoor doorgegeven.
- Het kantoor zorgt ervoor dat deze bijzonderheden bij de kinderen in het systeem doorgevoerd worden zodat deze voor iedereen zichtbaar zijn.



## Ziekte en geneesmiddelenprotocol

In verband met de huidige situatie rondom Covid-19 volgen wij het Covid-19 protocol rondom ziekte en raadplegen wij ten alle tijden de beslisboom.

### Ziekte

Als een kind ziek wordt bij het Maanvisje

- Kijk eerst wat de ernst van de situatie is.
- Controleer of het kind koorts heeft en of het nog wil eten en drinken.
- Observeer het kind en zet bepaalde ziektesymptomen en gedragingen op papier.
- Observeer de volgende punten:
  - Speelt het kind zoals je van hem/haar gewend bent? Praat het kind zoals je gewend bent? Voelt het warm of klam aan? Huilt het vaker of langer dan anders? Gaat het naar de wc en wat is het resultaat? Wil het steeds liggen? Klaagt het kind over pijn?

Vervolgens beslis je samen met je collega's of het kind op de groep kan blijven. Dan bel je de ouders en overleg met hen wat er moet gebeuren. Is er iemand die het kind kan ophalen en verzorgen? Maak dan afspraken over het tijdstip dat het kind wordt opgehaald etc. Bij twijfel of het kind opgehaald moet worden: altijd de ouders bellen en met hen overleggen. Zij zijn eindverantwoordelijk. Vergeet niet dat als iemand anders het kind komt halen, te vermelden dat zij een identificatie moeten meenemen!

Richtlijnen wanneer een ziek kind moet worden opgehaald:

- Als het kind te ziek is om aan het dagprogramma deel te nemen.
- Als de verzorging te intensief is voor de pedagogisch medewerkers.
- Als het de gezondheid van andere kinderen in gevaar brengt.

Wanneer wordt de huisarts ingeschakeld

In principe is bij ziekte of kleine ongevallen van een kind de ouder degene die de huisarts inschakelt. Wanneer ouders niet bereikbaar zijn, zal de pedagogisch medewerker de huisarts van het kind inschakelen voor advies. Denk bij kleine ongevallen aan: vinger tussen de deur, scheurtje in de lip of gat in de kin.

Wanneer wordt 112 ingeschakeld

In principe wordt 112 gebeld wanneer er sprake is van ernstig zieke, ongeval of (acuut) gevaar. Voorbeelden van dergelijke gevallen zijn:

- (plotselinge) Benauwdheid
- Wanneer een kind bleek is en/of klam/slap/transpireert.
- Bewusteloosheid
- Een kind met plotselinge hoge koorts.
- Gebroken been

En uiteraard bij twijfel bel je altijd 112.

Wat te doen bij besmettelijke ziekte

1. Ouders melden besmettelijke ziekten van hun kind bij de pedagogisch medewerkers op de groep.

2. De pedagogisch medewerker informeert kantoor.
3. De GGD richtlijnen worden aangehouden.
4. Het kantoor stuurt een email naar alle ouders met de richtlijnen vanuit de GGD en de symptomen van de besmettelijke ziekten.
5. De pedagogisch medewerker hangt informatie over de besmettelijke ziekte op de deur van de groep.
6. De pedagogisch medewerker waarschuwt de ouders van kinderen die niet het landelijke vaccinatieprogramma volgen, als er een besmettelijke ziekte is geconstateerd die voor hen een bijzonder risico geeft. Kantoor wordt hierbij ingelicht.
7. Overleg zo nodig met de GGD (vraag hiervoor wel eerst toestemming aan de ouders). De GGD wint eventueel informatie in bij de huisarts.

De GGD adviseert maatregelen afhankelijk van de ziekte:

- Het zieke kind niet toelaten vanwege het risico voor overige kinderen (=wren).
- Ziek kind behandelen om verspreiding van de ziekte tegen te gaan.
- Ouders van andere kinderen informeren over de ziekte.
- Overige kinderen uit voorzorg medicijnen geven of vaccineren (door GGD of huisarts)

#### **Bij een infectieziekte**

- Raadpleeg de GGD wijzer Infectieziekten.
- Bel ouders bij vermoeden van infectieziekte.
- Controleer altijd of het kind gevaccineerd is. Dit staat op het Kindgegevensformulier vermeld.
- Op de presentielijst staat vermeld wanneer een kind niet deelneemt aan het landelijk vaccinatieprogramma.
- Het kantoor stuurt een email naar alle ouders met de richtlijnen vanuit de GGD en de symptomen van de infectieziekte.
- De pedagogisch medewerker hangt informatie over de infectieziekte op de deur van de groep.

#### **Wanneer mag een ouder het kind niet komen brengen**

- Als het kind koorts heeft boven de 38,5 graden ( let op! in overleg met pedagogisch medewerker wordt dit besloten)
- Als een kind zich duidelijk vervelend voelt (passief is, extreem veel huilt).
- Bij bepaalde besmettelijke ziektes volgens de richtlijnen van de GGD.
- Als ouders twijfelen of zij hun kind kunnen brengen kunnen ze altijd bellen om dit met de pedagogisch medewerker te overleggen. Sta ze dan ook goed te woord en kijk in het boek "Gezondheidsrisico's" of het kind kan komen op de groep.

#### **Zieke pedagogisch medewerkers**

- In geval van besmettelijke ziektes mag de pedagogisch medewerker niet werken om besmettingsgevaar tegen te gaan.
- Als een pedagogisch medewerker op de groep ziek wordt met mogelijk een besmettelijke ziekte, raadplegen we de ARBO arts wat te doen.
- Als een pedagogisch medewerker ziek thuis komt van vakantie wordt in overleg met een arts overwogen of zij kan werken.

## Geneesmiddelen

### **Het verstrekken van geneesmiddelen**

- Zorg dat je op de hoogte bent van het boek 'Landelijk centrum hygiëne en veiligheid, gezondheidsrisico in een kindercentrum'.
- Zorg altijd dat er een 'Overeenkomst gebruik geneesmiddelen' wordt getekend (zie volgende bladzijde). Als dit niet is gebeurd NOOIT medicijnen geven aan het kind. Ook bij twijfel NOOIT een medicijn toedienen.
- Als het medicijn wordt gegeven, kijk dan altijd naar de houdbaarheidsdatum en of de originele verpakking er omheen zit. Als er geen originele verpakking omheen zit, moeten ouders de houdbaarheidsdatum erop schrijven. Als dit niet het geval is, wordt dit meteen aangegeven aan ouders en mogen medicijnen NIET gegeven worden.
- Vraag aan de ouders of de medicijnen thuis al een keer zijn gegeven. De medicijnen mogen NOOIT bij het Maanvisje voor de eerste keer worden toegediend.
- Zorg dat je voor het toedienen altijd de houdbaarheidsdatum controleert en de bijsluiter leest zodat je op de hoogte bent van eventuele bijwerkingen.
- Schrijf op de geopende flessen van bijvoorbeeld: hoestdrank, oogdruppels e.d. De naam van het kind en de datum van opening, dit omdat de flessen na openen beperkt houdbaar zijn.
- Als je medicijn hebt toegediend vink dit dan altijd af!
- Zorg dat je het medicijn direct na het toedienen goed opruimt. Uit de buurt van kinderen en zo nodig in de koelkast. De temperatuur van de koelkast dient tussen de 2 en 7 graden te zijn, controleer dit ook.

Als de ouders een nieuwe voorraad geneesmiddelen of nieuw geneesmiddel komen brengen neem dan altijd de tijd om met de ouders te evalueren. Bespreek de volgende vragen:

- Wat is de reactie op de medicijnen?
- Wat is de reactietijd?
- Op welke manier toedienen?
- Hoe kan je het handig aanpakken / wat is voor het kind het prettigst?
- Hoe verloopt het toedienen van de medicijnen bij Het Maanvisje? Vergeet niet deze evaluatiepunten in het kind dossier te verwerken.

Als er zalf of crème moet worden aangebracht, doe dit dan met een handschoen of met tissues zodat je zelf altijd beschermd bent.

Belangrijk: er wordt NOOIT paracetamol toegediend zonder toestemming van de arts. Dit omdat door het gebruik van paracetamol het risico bestaat, dat symptomen onderdrukt worden. Dit kan tot een foutieve inschatting leiden.

### **Kind krijgt medicatie verkeerd toegediend**

- Bij ERNSTIGE situatie ( bijvoorbeeld bij benauwdheid) bel je meteen 112.
- Als een kind verkeerd reageert op een medicijn of er is een verkeerd medicijn toegediend bel dan direct de huisarts van het kind.

- Uiteraard bel je daarna direct de ouders en overleg je wat met huisarts is afgesproken.
- Zorg dat als je belt, je de volgende gegevens bij de hand hebt: naam, geboortedatum, adres, huisarts/specialist, het geneesmiddel dat is toegediend en welke reacties het kind vertoont (eventueel welke fout er is gemaakt).

### **Medische handelingen**

Als een ouder aan Het Maanvisje vraagt om medische handelingen te verrichten, kunnen we dat binnen het Maanvisje niet doen. Wel gaan we met de ouders opzoek naar een goede oplossing.

### **Bloed**

#### **Hoe om te gaan met bloed**

- Draag wegwerphandschoenen (deze hoeven niet steriel te zijn) bij elk contact met bloed, wondvocht of lichaamsvocht dat zichtbaar met bloed vermengd is.
- Verwijder gemorst bloed met handschoenen en een papieren tissue.
- Maak dan de ondergrond schoon met water en zeep. Droog het oppervlak en desinfecteer daarna met alcohol 70%.
- Was met bloed bevuild linnengoed op 60 graden.
- Gooi na gebruik de wegwerphandschoenen direct weg.
- Was daarna je handen met water en zeep.

#### **Wat te doen als er toch bloedcontact is geweest**

- Laat het wondje goed doorbloeden.
- Spoel de wond uit met water.
- Dek het wondje af met een waterafstotende pleister.
- Spoel bij verwonding van de slijmvliezen direct goed uit met water.
- Was de handen met water en zeep.
- Raadpleeg de huisarts of de plaatselijke GGD met de vraag of er aanvullende maatregelen noodzakelijk zijn.

#### **Huid en wondverzorging**

- Was voor en na wond- of huidverzorging de handen zorgvuldig.
- Spoel het wondje met water schoon.
- Dek het wondje af om te voorkomen dat wondvocht of bloed tot besmetting van de omgeving leidt.
- Verwissel de pleister of het verband regelmatig en in ieder geval als het doordrenkt met wondvocht of bloed.

Als je meer informatie nodig hebt, kijk dan in het boek van LCHV 'Gezondheidsrisico's in een kindercentrum'. Hierin staat alles over de verschillende ziekten en geneesmiddelen.

### Overeenkomst gebruik geneesmiddelen

Hierbij geeft (naam van ouder en/of verzorger):		
Ouder/verzorger van (naam kind):		
Toestemming om het hierboven genoemde kind tijdens het verblijf bij de kinderopvang, het hierna genoemde medicijn toe te dienen. Het medicijn of zelfzorgmiddel wordt toegediend conform de op de bijsluiter en/of het etiket vermelde dosering.		
Naam medicijn:		
Het medicijn wordt verstrekt op voorschrift van: (Naam behandelend arts of op aanwijzing van ouder/verzorger zelf)		
Het medicijn dient te worden verstrekt: (Begin- en einddatum)		
Het medicijn dient te worden verstrekt om: (Tijdstip, voor of na maaltijd)		
Wijze van toedienen	<input type="checkbox"/> Via mond <input type="checkbox"/> Via anus <input type="checkbox"/> Via neus <input type="checkbox"/> anders namelijk;	<input type="checkbox"/> via oog (links, rechts, beide) <input type="checkbox"/> Via oor (links, rechts, beide) <input type="checkbox"/> via huid
Het medicijn dient bewaard te worden op de volgende plaats:		
Het medicijn is houdbaar tot en met:		
Ouder/verzorger verklaart het medicijn reeds thuis te hebben gegeven bij het ondertekenen van deze verklaring.		
Datum:		Datum:
Handtekening ouder/ verzorger	Handtekening pedagogisch medewerker	

#### Toedienen van medicatie

Datum toegediend	Tijd toegediend	Medicijn toegediend door

# Veilig slapen protocol

## Inleiding

Slapen is goed voor de ontwikkeling van jonge kinderen. Belangrijk is dat dit zo veilig mogelijk gebeurt. Dit protocol geeft instructies en richtlijnen om een veilige slaapsituatie voor de kinderen te creëren om zo ongevallen en wiegendood zoveel mogelijk te minimaliseren. Eerst wordt er ingegaan op het onderwerp Wiegendood en risicofactoren en daarna volgen er algemene instructies voor het veilig slapen om zo risico's te minimaliseren.

## **Wiegendood**

Wereldwijd bestaat geen algemeen aanvaarde definitie van de diagnose wiegendood. In Nederland (sinds 1991) en in veel andere landen wordt de definitie wiegendood in ruimere zin gebruikt: Wiegendood is het plotseling en onverwacht overlijden van een kind beneden de leeftijd van twee jaar, dat ogenschijnlijk gezond of in elk geval niet duidelijk ziek was en bij wie geen lichamelijke afwijking is vastgesteld die op zichzelf het overlijden voldoende verklaart. In Nederland heeft voortgaande preventie de incidentie van dit ingrijpende verlies teruggebracht van iets minder dan 200 baby's in 1986 naar nu 10 tot 15 baby's per jaar. (LSA Preventie van Wiegendood) Dit onderwerp heeft binnen Het Maanvisje de absolute aandacht.

## **Risicofactoren wiegendood**

- Vroeggeboorte
- Buikslapen: Een baby slaapt het veiligst om zijn rug. Kinderen op de buik laten slapen ( waar dan ook: box, in bedje etc) maakt het risico op wiegendood wel 4 tot 5 x groter dan gemiddeld. Een baby gaat gemiddeld met 5 maanden draaien. Draaien naar de buik waar een bedje geen of nauwelijks ervaring mee heeft opgedaan, levert een risicomoment of- periode op. Extra werkzaamheden in deze periode is dus van belang.
- Warmtestuwing. Onder baby's die overlijden onder het beeld wiegendood speelt het te warm hebben een rol. Door kou komt dit zelden voor. Dekbedjes of dekentjes in een dekbedhoes zijn bijvoorbeeld veel te warm voor een kind tot 2 jaar.
- Uitwendige adembelemmering (verstikking)
- Onveilige slaappleaats (bijvoorbeeld niet slapen in een bed)
- Veranderingen in de dagelijkse routine
- Gebrek aan toezicht
- Oververmoeidheid

## **Afspraken veilig slapen**

### De ruimte en inrichting

- Er is een afgesloten slaapruiimte.
- Alle bedden voldoen aan de keuringsnormen.
- Het evacuatie bed is in de slaapruiimte geplaatst, zodat de kinderen in geval van nood snel naar buiten kunnen worden verplaatst.
- Het evacuatie bed staat niet op de rem
- Te allen tijde staat de babyfoon aan.
- Controleer in de slaapkamer geregeld wat de temperatuur is. De temperatuur mag NOOIT lager dan 15 graden en NOOIT hoger dan 25 graden zijn.
- Laat kinderen bij hoge temperaturen in de romper slapen en desnoods in de luier.

- De slaapkamer wordt altijd geventileerd. Er staat altijd een ventilatierooster open.
- Als de temperatuur in de slaapkamer te laag is, sluit dan het ventilatierooster en zet de deur naar de gang en naar de leefruimte, zodat er warme lucht in kan stromen.
- Voorkom dat je de temperatuur vaak verandert. Schommelingen van 5 graden zijn niet goed.
- Er worden geen hoofdkussens gebruikt
- Er worden geen lakentjes gebruikt ook niet om kinderen vast te leggen. Als ouders aangeven dat zij dit wel willen moet er een overeenkomst worden getekend waarin staat dat zij hier verantwoordelijk voor zijn (toestemmingsformulier slapen met laken-deken)
- Alle kinderen slapen in een slaapzak indien ouders dat wenselijk vinden.

### **In bed leggen**

- Voorkom oververmoeidheid van een baby. Houd het ritme in de gaten en leg een baby optijd in bed
- Er worden geen speenkoorden gebruikt
- Zorg er voor dat de kinderen niet te warm gekleed zijn in bed. Geen mutsjes, sokken of broek, een romper en shirtje ( bijvoorbeeld winter: lange mouwen, zomer: korte mouwen ) is voldoende.
- Kinderen worden alleen in bed te slapen gelegd en dus niet in de kinderwagen, box of hoge wipper. (dit zijn namelijk geen gecertificeerde slaapplekken voor de kinderopvang)
- Uitzondering op deze regel is als het kind koorts heeft slaapt het kind op de groep tot het is opgehaald of als ouders hier specifiek een overeenkomst hebben ondertekend.
- De kinderen tot 2 jaar slapen boven in stapelbed
- Baby's worden NIET op hun buik gelegd om te slapen. Als ouders aangeven dat zij dit wel willen, moet een overeenkomst worden getekend waarin staat dat zij hier verantwoordelijkheid voor zijn. (zie toestemmingsformulier buikslapen op de volgende pagina)
- Als het te koud voor de kinderen is, kan in de leeftijd van 3 tot 4 jaar ook een laken gebruikt worden.
- Handelingen sluiten bed: controleer na het sluiten of het bedje aan alle kanten goed dicht zit.

### **Toezicht houden**

- Kijk als je een kind naar bed brengt ook in de andere bedjes
- Controleer minimaal elke drie kwartier op hoe alle kinderen in bed liggen.
- Zorg dat je in de buurt van de slaapkamer blijft als kinderen liggen te slapen en als je even de groep af bent, je de babyfoon meeneemt.

### **Sieraden**

Kinderen dragen soms sieraden zoals armbandjes, oorbelletjes, kettinkjes, en haarspeltjes in het haar. Deze sieraden kunnen gevaar opleveren voor het kind zelf maar ook voor de andere kinderen in de groep. Indien de kinderen dit soort sieraden dragen beoordelen de pedagogisch medewerker in overleg met elkaar of de sieraden gevaar opleveren. Het kan zijn dat de sieraden overdag in de groep niet gedragen kunnen worden omdat het kind erachter kan blijven hangen of omdat het door het kind afgedaan wordt.

Als het kind naar bed gaat, worden sieraden afgedaan wanneer zij een gevaar opleveren voor de kinderen. Indien ouders niet willen dat bepaalde sieraden of haaraccessoires af worden gedaan moeten ouders hiervoor ondertekenen.

### **Inbakeren**

De kinderen worden niet ingebakerd vanwege veiligheidsrisico's die dit met zich mee brengt. Als ouders toch willen dat wij de kinderen inbakeren zullen wij hen nadat we hen hebben geattendeerd op de risico's hiervan moet ook hier een formulier voor ondertekend worden.



## Verklaring veilig slapen

Een baby op de buik te slapen leggen, vergroot het risico op wiegendood vier tot vijf keer. Bij een verkouden baby is het risico nog groter. Wij leggen een baby alleen op de buik met schriftelijke en expliciete toestemming van ouders. Daarnaast zijn er andere risico's binnen de kinderopvang die wiegendood bij een jong kind kunnen vergroten. Om deze reden werken wij met een verklaring veilig slapen. Met het ondertekenen van deze verklaring geeft u toestemming voor het onderwerp dat u heeft aangekruist, met betrekking tot aangepaste wensen tijdens het slapen.

Bij ondertekening verklaart u (kruis aan wat van toepassing is):

- Akkoord te gaan met het op de buik leggen van mijn kind tijdens opvanguren in bed.  
Daarbij bent u zich bewust van de onderstaande punten:
  - Wij als kinderopvang zijn op geen enkele wijze aansprakelijk voor eventuele gevolgen van buikslapen
  - U bent op de hoogte van de verhoogde risico's van buikslapen voor kleine kinderen.
  - Bij ondertekening verklaart u tevens dat u deze verklaring zorgvuldig heeft doorgelezen en alles heeft begrepen.
- Akkoord te geven op het inbakeren van mijn kind gedurende de opvanguren, waarbij de maatregelen zoals genoemd in het beleid veilig slapen in acht genomen worden. U hebt het beleid ontvangen.
- Akkoord te geven op het in de box te slapen leggen van mijn kind. Als ouder bent u zich bewust van de veiligheidsrisico's die het niet slapen in een bedje met zich mee kunnen brengen. Tevens bent u zich er als ouder van bewust dat uw kind wakker gemaakt kan worden door omgevingsgeluiden

Kinderopvang het Maanvisje houdt zich aan de voorzorgmaatregelen en veiligheidsmaatregelen wanneer een kindje op de buik slaapt of wordt ingebakerd. Deze regels kunt u lezen in ons beleid veilig slapen, dat u ontvangt bij het tekenen van deze verklaring.

Ouder verzorger van..... (naam kind), verklaart hierbij dat het kind door kinderopvang het Maanvisje op de hierboven aangevinkte punten mag afwijken van de gebruikelijke slaapgewoontes die worden gehanteerd door de kinderopvang. De ouders/verzorger is op de hoogte van het verhoogde risico op wiegendood en verklaart tevens het beleid veilig slapen te hebben ontvangen van kinderopvang het Maanvisje.

Ondertekend door: .....

Plaats:.....

Datum:.....

Handtekening:.....

## Foto & Videoprotocol

### **Inleiding**

Het Maanvisje dient rekening te houden met de wet op privacy en heeft voor foto en video opnames van de kinderen het onderstaande protocol opgesteld.

Er wordt aan ouders middels de plaatsingsovereenkomst en het wengesprekformulier, toestemming gevraagd voor het maken van foto's. Ouders kunnen hierbij expliciet aangeven of zij bezwaar maken tegen het maken van foto's en het gebruik van de foto's voor zowel intern als extern gebruik.

Video-opnamen worden expliciet gebruikt voor intern gebruik (trainingsdoeleinden van personeel). Ouders hoeven hiervoor geen toestemming te geven maar worden wel ingelicht.

### **Foto's voor intern gebruik**

Kids admin – ouderportaal

Er worden alleen individuele foto's van het kind naar de ouders verzonden. Het kind mag wel zichtbaar op de foto.

Verjaardagfoto's

Ouders mogen zelf geen foto's maken. Wel mogen zij een camera meegeven en kunnen de pedagogisch medewerkers foto's maken van het kind. De overige kinderen op de groep worden onherkenbaar gefotografeerd.

Fotoafdrukken

Voor het maken en afdrukken van foto's van de kinderen op de groep of tijdens uitstapjes wordt aan ouders vooraf geen toestemming gevraagd. De foto's worden op een plek opgehangen waar toezicht is.

### **Foto's voor extern gebruik**

Foto's het Maanvisje nieuws

Controleer op het aanmeldformulier/ wenformulier of ouders toestemming hebben gegeven om de foto's te publiceren. De kinderen zijn zichtbaar maar het PDF bestand wordt alleen naar de ouders binnen het Maanvisje verzonden en kan niet worden bewerkt.

Foto's Het Maanvisje Facebook

Controleer het aanmeldformulier/ wenformulier of ouders toestemming hebben gegeven om foto's te publiceren. Kinderen worden onherkenbaar op Facebook geplaatst (denk aan een foto vanaf de achterkant)

Instagram account Het Maanvisje

Kinderen mogen alleen met toestemming op Instagram. Het is geen openbaar account en ouders moeten toestemming aanvragen om te volgen (mag ook mondeling)  
Er worden geen kinderen in badkleding op de foto gezet.

Foto's op de website, krant en folders

Ondanks dat ouders toestemming hebben gegeven op het aanmeldformulier en wenformulier wordt er nogmaals bij ouders gecontroleerd of foto's gepubliceerd mogen worden.

Video-opname

Ouders worden vooraf geïnformeerd over de video opnames. Video opname worden uitsluitend gemaakt voor de professionalisering van de pedagogisch medewerker. De opnames worden intern en op teamniveau ingezet. Het videomateriaal wordt naderhand vernietigd.



## Bijlage 8 Ongevallenregistratie

### Registratie ongevallen

<b>Datum ongeval</b>		Ingevuld door	
<b>Datum registratie</b>		Volgnummer	
<b>1. Welk kind was bij het ongeval betrokken?</b>		<b>7. Wat voor letsel heeft het kind opgelopen?</b>	
<b>Naam kind</b>		<input type="checkbox"/> Botbreuk <input type="checkbox"/> Open wond <input type="checkbox"/> Schaafrond <input type="checkbox"/> kneuzing/bloeduitstorting <input type="checkbox"/> Verstikking/verzwikking/ontwrichting	
<b>Leeftijd</b>			
<b>Geslacht</b>			
<b>2. Waren er andere personen bij het ongeval betrokken?</b>		<b>8. Wat is het lichaamsdeel waar het kind letsel heeft opgelopen?</b>	
<input type="checkbox"/> Ja, namelijk;		<input type="checkbox"/> Hoofd <input type="checkbox"/> Nek <input type="checkbox"/> Arm <input type="checkbox"/> Romp <input type="checkbox"/> Been <input type="checkbox"/> Anders, namelijk:	
<input type="checkbox"/> Nee			
<b>3. Waar vond het ongeval plaats?</b>		<b>9. Is het kind naar aanleiding van het ongeval behandeld?</b>	
<input type="checkbox"/> Buiten <input type="checkbox"/> Entree/gang <input type="checkbox"/> Trap <input type="checkbox"/> Leefruimte <input type="checkbox"/> Slaapruimte <input type="checkbox"/> Anders, namelijk:	<input type="checkbox"/> Keuken <input type="checkbox"/> Berg-/wasruimte <input type="checkbox"/> Kindertoilet <input type="checkbox"/> Volwastentoilet <input type="checkbox"/> Kantine <input type="checkbox"/> Kantoorruimte	<input type="checkbox"/> Nee <input type="checkbox"/> Ja door: <ul style="list-style-type: none"> <li><input type="checkbox"/> BHV'er / EHBO'er</li> <li><input type="checkbox"/> Huisarts</li> <li><input type="checkbox"/> Spoedeisende hulpafdeling ziekenhuis</li> <li><input type="checkbox"/> Opgenomen in ziekenhuis</li> <li><input type="checkbox"/> Anders, namelijk:</li> </ul>	
<b>4. Hoe ontstond het letsel?</b>		<b>10. Hoe kan het ongeval in de toekomst worden voorkomen?</b>	
<input type="checkbox"/> verstikking <input type="checkbox"/> vergiftiging <input type="checkbox"/> Verbranding <input type="checkbox"/> Snijden <input type="checkbox"/> Beknelling <input type="checkbox"/> Anders, namelijk:	<input type="checkbox"/> Valongeluk <input type="checkbox"/> Verdrinking <input type="checkbox"/> ergens door geraakt <input type="checkbox"/> onderling contact (stoeien, bijten, slaan)		
<b>5. Waar was het kind mee bezig?</b>		<b>11. Moet het beleid V&amp;G aangepast worden?</b>	
		<input type="checkbox"/> Ja	<input type="checkbox"/> Nee
<b>6. Beschrijf het ongeval in eigen woorden</b>		<b>12. Wat dient er gewijzigd te worden in het beleid V&amp;G?</b>	

## Bijlage Registratie gevaarlijke situatie

### Registratie gevaarlijke situatie

Geef een beschrijving van de gevaarlijke situatie.

Hoe kan de gevaarlijke situatie (in de toekomst) voorkomen worden?

Zijn er maatregelen genomen naar aanleiding van de gevaarlijke situatie?

- Nee, er zijn geen maatregelen getroffen
- Nee, er is besloten dat het niet nodig is om directe maatregelen te treffen
- Ja, namelijk:

Moet het beleid V&G aangepast worden? Zo ja, wat dient er gewijzigd te worden?

- Nee
- Ja, namelijk: